

Literatuurlijst

- Aaby, B., & H. Tauber 1974: Rates of Peat Formation in Relation to degree of humification and local environment, as shown by Studies of a Raised Bog in Denmark, *Boreas* 4, 1-17.
- Aaby, B., & H. Tauber 1974: Rates of Peat Formation in Relation to degree of humification and local environment, as shown by Studies of a Raised Bog in Denmark, *Boreas* 4, 1-17.
- Aitzema, L. van, 1669: *Historie of verhael van saken van staet en oorlogh, in ende omtrent de Vereenigde Nederlanden*, 's Gravenhage.
- Albrecht, Chr., 1942: *Das Römerlager in Oberaden und das Uferkastell in Beckinghausen an der Lippe. Die römische und die belgische Keramik, bearbeitet durch Siegfried Loeschke*, Dortmund (Veröffentlichungen aus dem Städt. Museum für Vor- und Frühgeschichte Dortmund II, 2).
- Andersen, S.Th., 1970: The relative pollen productivity and pollen representation of north European trees, and correction factors for tree pollen spectra, *Danmarks Geologiske Undersøgelse Series II*, 96, 1-99.
- Andersen, S.Th., 1973: The differential pollen productivity of trees, in: H.J.B. Birks & R.G. West (eds.), *Quaternary Plant Ecology*, Oxford, 109-15.
- Annaert, R., 1993: Een Viereckschanze op de Alfsberg te Kontich: meer dan een cultusplaats, *Archeologie in Vlaanderen III*, 53-125.
- Annaert, R., 1995/96: De Alfsberg te Kontich. Eindrapport, *Archeologie in Vlaanderen V*, 41-68.
- Arts, N., 1995: Een dorp zonder huizen?, *Brabants Heem*, 47, 24-30.
- Arts, N., 2003: Gouden tijden, chaotische tijden: archeologie in de Nederlandse Kempen, een stand van zaken, in: G. Cuyt & K. Sas (red.), *Vlekken in het zand. Archeologie in en rond Antwerpen*, 25-34.
- Arts, N. & J. Deebe 1981: *Prehistorische jagers en verzamelaars te Vessem: een model*, Eindhoven.
- Baart, J., 1977: *Opgrovingen in Amsterdam, 20 jaar stadskernonderzoek*, Amsterdam.
- Baatz, D., 1977: Reibschale und Romanisierung, *Rei Cretariae Romanae Favtorvm Acta XVII/XVIII*, 147-59.
- Bakels, C.C., 1978: Four Linearbandkeramik settlements and their environments: a palaeoecological study of Sittard, Elsloo and Hienheim, *Analecta Praehistorica Leidensia XI*, Leiden.
- Bakels, C.C., 1980 (1981): De bewoningsgeschiedenis van de Maaskant I: Plantenresten uit de Bronstijd en de Romeinse Tijd gevonden te Oss-IJsselstraat, prov. Noord-Brabant, *Analecta Praehistorica Leidensia XIII*, Leiden, 115-31.
- Bakels, C.C., 1997: De cultuurgewassen van de Nederlandse Prehistorie, 5400 – 12 v.Chr., in: A.C. Zeven (red.), *De introductie van onze cultuurplanten en hun begeleiders van het Neolithicum tot 1500 AD*, Wageningen, 15-24.
- Bakels, C.C., 1998: Fruits and seeds from the Iron Age settlements at Oss-Ussen, *Analecta Praehistorica Leidensia 30*, Leiden, 338-48.
- Bakels, C.C., 2000: Het pollendiagram Oss 45E/346, in: H. Fokkens & R. Jansen (red.), *2000 Jaar Bewoningsdynamiek. Brons- en ijzertijdbewoning in het Maas-Demer-Scheldegebied*, Leiden, 259-270.
- Bakels, C.C., & W. Dijkman 2000: *Maastricht in the first millenium. The archaeobotanical evidence*, Maastricht.
- Bakels, C.C., & R.W.J.M. van der Ham 1980(1981): Verkoold afval uit een Midden-Bronstijd en een Midden-IJzertijd nederzetting op de Hooidonkse Akkers, gem. Son en Breugel, prov. N-Brabant, *Analecta Praehistorica Leidensia XIII*, 81-92.
- Bakels, C.C., D. Wesselingh & I. van Amen 1997: Acquiring a taste: the menu of Iron Age and Romanperiod farmers at Oss-Ussen, the Netherlands, *Analecta Praehistorica Leidensia 29*, 193-211.

- Bakker, H. de & A.W. Edelman-Vlam 1976: *De Nederlandse bodem in kleur*, Wageningen.
- Bakker, L., 1981: Die Gefäßkeramik des späten 3. und des 4. Jahrhunderts, en: Spätromische Befestigungen und frühmittelalterliche Kirche von St. Peter und Paul, in: J. Metzler, J. Zimmer & L. Bakker, mit Beiträgen von J. Bintz e.a., *Ausgrabungen in Echternach*, Luxembourg, 245-57 en 269-370.
- Bakker, A.M., 1997: *Laat-Romeins en Merovingisch ruwwandig draaischijfaardewerk van De Geer*, Amsterdam (doctoraalscriptie Vrije Universiteit).
- Ball, E.A.G, S. Arnoldussen & L. van Hoof 2001: *Aanvullend archeologisch onderzoek in de Heeswijkse Kampen te Cuijk*, Leiden (Archol rapport 5).
- Barfield, L.H., mit Beiträgen von C.B. Denston e.a., 1968: Ein Burgus in Froitzheim, Kreis Düren. Ausgrabung 1963 und 1964, in: *Beiträge zur Archäologie des römischen Rheinlands*, Düsseldorf, 9-119, (Rheinische Ausgrabungen 3).
- Bazelmans, J., 1990: Een hoeve uit de 9de eeuw, in: J. Bazelmans & F. Theuus (red.), *Tussen zes gehuchten. De laat-Romeinse en Middeleeuwse bewoning van Geldrop-'t Zand*, Amsterdam, 32-37.
- Beex, G., 1973: Roman finds in north Brabant, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 23, 159-80.
- Beex, G., & R.S. Hulst 1968: A Hilversum Culture settlement near Nijnsel, Municipality of St. Oedenrode, North Brabant, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 18, 117-29.
- Behre, K.-E., 1981: The interpretation of antropogenic indicators in pollen diagrams, *Pollen et Spores* XXIII, no 2, 225-245.
- Berendsen, H.J.A., 1996: *De vorming van het land. Inleiding in de geologie en de geomorfologie*, Assen.
- Berg, H.J.N. van den, 1988: De genie bij de vesting Breda en haar belegering in 1637, *Jaarboek De Oranjeboom* 41, 142.
- Berkvens, R. & E. Taayke 2004: Germanische Besiedlung der Späten Kaiserzeit in Breda-West, in M. Lodewijckx (red.), *Bruc Aelles Well. Archaeological essays concerning the peoples of North-West Europe in the first millennium AD*, *Acta Archaeologica Lovaniensia Monographiae* 15, Leuven, 37-47.
- Beuker, J., 1990: *Werken met steen* (Drents Museum), Assen.
- Beurden, L.M. van, 2002: Botanisch onderzoek in het Maas-Demer-Schelde gebied: de Romeinse en vroegmiddeleeuwse periode, in: H. Fokkens & R. Jansen (red.), *2000 jaar bewoningsdynamiek: Brons- en ijzertijdbewoning in het Maas-Demer-Scheldegebied*, Leiden, 283-310.
- Binsfeld, W., 1964: Zu den römischen Töpfereien am Rudolphplatz in Köln, *Kölner Jahrbuch für Vor- und Frühgeschichte* 7, 19-32.
- Bishop M.C. & J.C.N. Coulston, 1993: *Roman military equipment from the Punic Wars to the fall of Rome*, Londen.
- Bloemers, J.H.F., 1978: *Rijswijk (Z.H.), 'De Bult'. Eine Siedlung der Cananefaten*, Amersfoort (Nederlandse Oudheden 8).
- Bloemers, J.H.F., 1991: *Voeten in de aarde: een kennismaking met de moderne Nederlandse archeologie*, Amsterdam.
- Bodegraven, N. van, 1991: Nederzettingssporen uit de bronstijd en vroege ijzertijd op de Everse Akkers in St. Oedenrode, in H. Fokkens & N. Roymans (red.) 1991: *Nederzettingen uit de Bronstijd en de vroege ijzertijd in de lage landen*, Amersfoort (Nederlandse Archeologische Rapporten 13).
- Boe, G. de, 1966: De Gallo-Romeinse nederzetting op de Steenakker te Morsel (Antwerpen), *Archeologica Belgica* 94, Brussel.
- Boe, G. de, 1982: Meer dan 1500 jaar bewoning rond de Romeinse villa te Neerharen-Rekem, *Conspectus* 1981, *Archeologica Belgica* 247, Brussel, 70-74.
- Boe, G. de, 1984a: De Romeinse vicus te Grobbendonk: de houtbouwafase, *Archeologica Belgica* 258, 69-73.
- Boe, G. de, 1984b: De Romeinse vicus te Grobbendonk: de steenbouwafase, *Archeologica Belgica* 258, 74-78.

- Boe, G. de, 1985: De opgravingscampagne 1984 te Neerharen-Rekem, *Archeologica Belgica* n.r. 1/2, 53-62.
- Boe, G. de, 1987: Bewoning rond de villa te Neerharen-Rekem, in P. Stuart & M.E.Th. de Groot (eds.), *Langs de weg*, Heerlen/Maastricht, 51-54.
- Boe, G. de, 1988: De inheems-Romeinse houtbouw in de Antwerpse Kempen, in F. Brenders & G. Cuyt (eds.), *Van Beschaving tot Opgraving. 25 jaar archeologisch onderzoek rond Antwerpen*, Antwerpen, 47-62.
- Boe, G. de & L. van Impe 1979: Nederzetting uit de ijzertijd en Romeinse villa te Rosmeer, *Archeologica Belgica* 216, Brussel.
- Boe, G. de, & F. Lauwers 1980: Een inheemse nederzetting uit de Romeinse tijd te Oelegem, *Archeologica Belgica* 228, Brussel.
- Bogaers, J.E., 1955: *De Gallo-Romeinse tempels te Elst in de Oever-Betuwe*, 's-Gravenhage (Nederlandse Oudheden 1).
- Bogaers, J.E., 1971: *Deae Nehalenniae: gids bij de tentoonstelling Nehalennia, de Zeeuwse godin, Zeeland in de Romeinse tijd, Romeinse monumenten uit de Oosterschelde*, Leiden.
- Bogaers, J.E., 1979: Ein römisches Militärdiplom aus Monster-Poeldijk, in: *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 29, 357-371.
- Bogaers, J.E. & J.K. Haalebos 1986: Aan de grens van Ulpia Noviomagus. Opgravingen in Nijmegen-west (Bronsgeststraat, Dijkstraat, 1985).
- Böhme, A., 1972: Die Fibeln der Kastele Saalburg und Zugmantel, in: *Saalburg Jahrbuch. Bericht des Saalburg Museums*, Berlin.
- Böhme, H.W., 1974: *Germanische Grabfunde des 4. bis 5. Jahrhunderts zwischen unterer Elbe und Loire* (Münchener Beiträge zur Vor- und Frühgeschichte 19).
- Bosman, A.V.A.J., 2001: Dolia en hun archeologische context, *Archeologie in Limburg* 87, 11-17.
- Bosman, A.V.A.J., 2002: Vlammen aan de Maas. Romeinse graven bij Lomm, *Archeologie in Limburg* 92, 8-13.
- Bowman, A.K., & J.D. Thomas 2003: *The Vindolanda writing-tablets*, Londen.
- Boxhornius, M.Z., 1640: *Historia obsidionis Bredae et rerum anno MDCXXXVII*, Leiden.
- Bradshaw, R., 1991: Spatial scale in the pollen record, in: D. Harris & K.D. Thomas (red.), *Modelling Ecological Change. Perspectives from Neocology, Palaeoecology and Environmental Archaeology, Papers from the Tenth Anniversary Conference of the Association for Environmental Archaeology held at the Institute of Archaeology, UCL, July 1989*, London.
- Brinkkemper, O., 1993: Wetland farming in the area to the south of the Meuse estuary during the Iron Age and Roman Period. An environmental and paleo-economic reconstruction, *Analecta Praehistorica Leidensia* 24, Leiden.
- Broeke, P.W. van den, 1980a: Bewoningssporen uit de IJzertijd en andere perioden op de Hoodonkse Akkers, gem. Son en Breugel, Prov. Noord-Brabant, *Analecta Praehistorica Leidensia* VIII, Leiden, 7-80.
- Broeke, P.W. van den, 1980b (1981): Een rijk gevulde kuil met nederzettingmateriaal uit de IJzertijd, gevonden te Geleen, prov. Limburg, *Analecta Praehistorica Leidensia* XIII, Leiden, 101-13.
- Broeke, P.W. van den, 1984: Nederzettingsvondsten uit de IJzertijd op de Pas, gem. Wychen, *Analecta Praehistorica Leidensia* 17, Leiden, 65-105.
- Broeke, P.W. van den, 1987a: De dateringsmiddelen voor de IJzertijd van Zuid-Nederland, in: W.A.B. van der Sanden & P.W. van den Broeke (red.), *Getekend zand: tien jaar archeologisch onderzoek in Oss-Ussen*, Waalre (Bijdragen tot de studie van het Brabantse heem 31), Waalre, 23-44.
- Broeke, P.W. van den, 1987b: Oss-Ussen; het handgemaakte aardewerk, in: W.A.B. van der Sanden & P.W. van den Broeke (red.), *Getekend zand: tien jaar archeologisch onderzoek in Oss-Ussen*, Waalre (Bijdragen tot de studie van het Brabantse heem 31), Waalre, 101-20.
- Broeke, P.W. van den, 1991: Nederzettingaardewerk uit de late bronstijd in Zuid-Nederland, in: H. Fokkens & N. Roymans (red.), *Nederzettingen uit de bronstijd*

- en de vroege ijzertijd in de Lage Landen, Amersfoort (Nederlandse Archeologische Rapporten 13), 193-211.
- Broeke, P.W. van den, 1996: Southern sea salt in the Low Countries, a reconnaissance into the land of the Morini, in: M. Lodewijckx (red.), *Archaeological and historical aspects of West-European societies* (Album amicorum André van Doorselaer), *Acta Archaeologica Lovaniensia Monographiae* 8, 193-205.
- Broeke, P.W. van den, 2001: Een gordel van macht en pracht. Het Midden-Nederlandse rivierengebied in het 1ste millennium v.Chr., in: J. Bourgeois e.a. (red.), *Een duik in het verleden; Schelde Maas en Rijn in de pre- en protohistorie*, Zottegem, 131-56.
- Broeke, P.W. van den, 2002a: *Vindplaatsen in vogelvlucht. Beknopt overzicht van het archeologische onderzoek in de Waalsprong 1996-2001*, Nijmegen.
- Broeke, P.W. van den, 2002b: Een vurig afscheid? Aanwijzingen voor verlatingstuelen in ijzertijd-nederzettingen, in: H. Fokkens & R. Jansen (red.), *2000 jaar bewoningsdynamiek. Brons- en ijzertijdbewoning in het Maas-Demer-Scheldegebied*, Leiden, 45-61.
- Brongers, J. A. & P.J. Woltering 1978: *De prehistorie van Nederland: Economisch-technologisch*, Bussum.
- Brouwer, M., 1986: Het "Romeinse" aardewerk in het Maasmondgebied, in: M.C. van Trierum & H.E. Henkes, *Rotterdam Papers V.A contribution to prehistoric, Roman and medieval archaeology*, Rotterdam, 77-90.
- Brouwer, M., 1991: *Glas uit de oudheid*, Amsterdam.
- Bruekers, A., 1986: Romeins aardewerk uit Nederweert, *Archeologie in Limburg* 28, 154-57.
- Bruekers, A., 1989: Het Wessemerdijk-project. Archeologische gevolgen van een kanaalverbreiding. Deel 1. Het inheems-Romeinse grafveld, in: A. Bruekers (red.), *Nederweerts verleden. Doorsneden land*, Nederweert, 31-74.
- Bruijn, A., 1962-1963, Die mittelalterliche Industrie in Südlimburg, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 12-13, 356-459.
- Brulet, R., 1968: Gerpines: sépulture Gallo-Romaine, *Helinium VIII*, 269-76.
- Brulet, R., 1969/70: La nécropole belgo-romaine de Biesme, *Annales de la Société Archéologique de Namur* 55, 47-119.
- Brulet, R. (red.), 1981: *Braives Gallo-Romain. I. La Zone Centrale* (Publications d'Histoire de l'Art et d'Archéologie de l'Université Catholique de Louvain XXVI).
- Brulet, R. (red.), 1983: *Braives Gallo-Romain. II. Le Quartier des Potiers* (Publications d'Histoire de l'Art et d'Archéologie de l'Université Catholique de Louvain XXXVII).
- Brulet, R. (red.), 1985: *Braives Gallo-Romain. III. La zone périphérique occidentale* (Publications d'Histoire de l'Art et d'Archéologie de l'Université Catholique de Louvain XLVI).
- Brulet, R. (red.), 1987: *Liberchies I. Vicus Gallo-Romain. Bâtiment Méridional et la Fontaine des Turcs* (Publications d'Histoire de l'Art et d'Archéologie de l'Université Catholique de Louvain LIV).
- Brulet, R., C. Massart & M. Gustin 1981: La céramique enduite, in: R. Brulet, *Braives Gallo-Romain. I. La Zone Centrale* (Publications d'Histoire de l'Art et d'Archéologie de l'Université Catholique de Louvain XXVI), 139-50.
- Brunsting, H., 1937: *Het grafveld onder Hees bij Nijmegen. Een bijdrage tot de kennis van Ulpia Noviomagus*, Amsterdam (Archeologisch-Historische Bijdragen IV).
- Bult, E.J. & D.P. Hallewas, 1987: De opgravingscampagne op het Marktveld in 1986, in: E.J. Bult & D.P. Hallewas (red.) 1987, *Graven bij Valkenburg II. Het archeologische onderzoek in 1986*, Delft, 1-17.
- Butler, J.J., 1965: *Nederland in de Bronstijd*, Bussum.
- Buurman, J., 1986: Graan in IJzertijd-silo's uit Colmschate, in: R.M. van Heeringen (red.), *Voordrachten gehouden te Middelburg ter gelegenheid van het afscheid van Ir. J.A. Trimpe Burger als provinciaal archeoloog van Zeeland*, Amersfoort (Nederlandse Archeologische Rapporten 3), 67-73.

- Buurman, J., 1990: Carbonised Plant Remains and Phosphate Analysis of two Roman Period Houseplans with Sunken Byres at Oosterhout, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 40, 285-96.
- Carmiggelt, A. & G. van den Eynde 1993: *Een 17de-eeuwse tabakspijpenoven in Breda*, Breda.
- Carmiggelt, A. & G. van den Eynde 1995: *Boren in het buitengebied: de archeologische inventarisatie van Steenakker-Westerpark*, Breda (Archeologie en Monumenten te Breda nr. 10).
- Chenet, G., 1941: *La céramique Gallo-Romaine d'Argonne du IVe siècle et la terre sigillée décorée à la molette*, Macon (Fouilles et Documents d'Archéologie Antique en France).
- Chenet, G. & G. Gaudron 1955: *La céramique sigillée d'Argonne des IIe et IIIe siècles*, Paris (Supplément a Gallia VI).
- Christensen, A.E., 1982: Viking age boatbuilding tools, in: S. McGrail (ed.), *Woodworking Techniques before A.D. 1500*, Oxford (British Archaeological Reports Int. S 129).
- Clerck, M. de, 1983: *Vicus Tienen. Eerste resultaten van een systematisch onderzoek naar een Romeins verleden*, Tienen (tentoonstellingscatalogus).
- Cüppers, H., 1969: Die spätrömische Keramik, in: H. Hinz, *Kreis Bergheim*, Düsseldorf (Archéologische Funde und Denkmäler des Rheinlandes 2), 94-120.
- Cuyt, G., 1991: Een inheemse nederzetting uit de vroeg-Romeinse tijd te Wijnegem, *Archeologie in Vlaanderen* I, 85-106.
- Cuyt, G., 2000: Kuilen uit de midden- en late IJzertijd te Wijnegem, *AVRA Bulletin* 1, 3-21.
- Czys et al, 1981: *Die römische Keramik aus den Vicus Wimpfen im Tal (Kreis Heilbronn)*, Stuttgart.
- Daniëls, M.P.M., 1927: Romeinsch Nijmegen. II. Ulpia Noviomagus, *Oudheidkundige Mededelingen uit het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden, Nieuwe Reeks* VIII, 65-115.
- Davies, B.J., B. Richardson & R.S. Tomber, A dated corpus of early Roman pottery from the city of London, *The archaeology of Roman London* 5, London.
- Davies, R.W., 1989: "The Roman military diet", in: *Service in the Roman Army*, Edinburgh, 187-206.
- Deeben, J., & E. Drenth (red.) 1998: *Bijdragen aan het onderzoek naar de Steentijd in Nederland. Verslagen van de Steentijddag 1*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 68).
- Deeben, J., B.J. Groenewoudt, D.P. Hallewas & W.J.H. Willems, 1999: Proposals for a practical system of significance evaluation in archaeological heritage management, *European journal of Archaeology* 2, no. 2, 177-98.
- Deforce, K., & J. Bastiaens (in druk): Archeobotanisch onderzoek van een Romeinse potstal van de site Sint-Gillis-Waas / Kluizenmolen.
- Derouaux, B. & F. Vilvorder 1985: La céramique engobée, in: R. Bulet, *Braives Gallo-Romain. III. La zone périphérique occidentale* (Publications d'Histoire de l'Art et d'Archéologie de l'Université Catholique de Louvain XLVI), 69-72.
- Deru, X., 1996: *La céramique Belge dans le nord de la Gaule. Caractérisation, chronologie, phénomènes culturels et économiques* (Publications d'Histoire de l'Art et d'Archéologie de l'Université Catholique de Louvain LXXXIX).
- Desittere, M., 1967: Die Grobkeramik der Urnenfelderkultur in Belgien und den Niederlanden und der sogenannte Harpstedter Stil, *Helinium* 7, 260-71.
- Desittere, M., 1968: *De Urnenveldenkultuur in het gebied tussen Neder-Rijn en Noordzee*, Brugge (Dissertationes archaeologicae Gandenses 11).
- Dierendonck, R.M. van, 1989: Archeologie en historie van een ontginningshoeve: de Kriekeschoor bij Bladel (met een bijdrage van A.J.P.M. Maas), in: A. Verhoeven & F. Theuws (red.) *Het Kempenproject 3. De Middeleeuwen centraal*, Waalre, 15-25.
- Doorselaer, A. van & H. Thoen 1976: De opgravingen te Destelbergen. Eindverslag over opgravingsvlak A. Analythische beschrijving - vondstencatalogus,

- in: S.J. De Laet e.a., *Oudheidkundige opgravingen en vondsten in Oost-Vlaanderen VII*, Gent (Kultureel Jaarboek voor de Provincie Oost-Vlaanderen, Bijdragen Nieuwe Reeks 2), 48-61.
- Dragendorff, H., 1895: Terra sigillata, *Bonner Jahrbücher* 96/97, 18-155.
- Dressel, H., 1899: *Inscriptiones Urbis Romae Latinae. Instrumentum Domesticum*, Berolini (Corpus Inscriptionum Latinarum XV, 2).
- Duco, D.H., 1987: *De Nederlandse kleipijp: Handboek voor dateren en determineren*, Leiden.
- Eland, H., 1982: *Een onderzoek naar de kwalitatieve en kwantitatieve eigenschappen van 50 cm veen*, Amsterdam (Interne rapporten van het Hugo de Vries Laboratorium 137).
- Enkevort, H. van, 1987: *Overzicht van het geveerde aardewerk van de nederzetting Hoogeloon-Kerkkokers*, Nijmegen (niet gepubliceerd rapport).
- Enkevort, H. van, 1990: *Verslag van het onderzoek naar gedraaid aardewerk, baksteen en natuursteen uit de opgraving op de Stamelberg te Gennep*, (niet gepubliceerd rapport), Nijmegen.
- Enkevort, H. van, 2000a, met bijdragen van A. Bosman, C. van Driel-Murray, C. Kalee & R. Reijnen: Catalogus van de vondsten uit de Romeinse tijd van Venray-Hoogrieboek, in: H. Stoepker e.a.: *Venray-Hoogrieboek en Venray-Looboek. Nederzettingen uit de prehistorie, Romeinse tijd en Late Middeleeuwen*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 46), 89-166.
- Enkevort, H. van, 2000b: Een rurale nederzetting uit het begin van de derde eeuw te Venray-Hoogrieboek. In: H. Stoepker (red.), *Archeologisch onderzoek in het tracé van de Rijksweg 73. Venray-Hoogrieboek en Venray-Looboek. Nederzettingen uit de prehistorie, Romeinse tijd en late Middeleeuwen*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 46), 33-87.
- Enkevort, H. van, met een bijdrage van H. Hiddink 2003: Typen gedraaid aardewerk en hun datering, in: H. Hiddink (red.), *Het grafritueel in de Late IJzertijd en Romeinse tijd in het Maas-Demer-Scheldegebied, in het bijzonder van twee grafvelden bij Weert*, Amsterdam (Zuidnederlandse Archeologische Rapporten 11), 224-72.
- Enkevort, H. van & M. Huisman 1995: Romeins aardewerk van de nederzetting aan de Laarderweg, in: N. Roymans (red.), *Opgravingen in de Molenakker te Weert. Campagne 1994, Zuidnederlands Archeologische Rapporten 1*, Amsterdam, 29-39.
- Enkevort, H. van & M. Huisman 1996: Romeins aardewerk van de nederzetting Weert-Kampershoek, in: N. Roymans & A. Tol (red.), *Opgravingen in Kampershoek en de Molenakker te Weert. Campagne 1995, Zuidnederlands Archeologische Rapporten 4*, Amsterdam, 48-56.
- Enkevort, H. van & M. Huisman 1998: Romeins aardewerk van de nederzetting Weert-Raak en het grafveld Weert-Molenakkerdreef, in: N. Roymans & A. Tol (red.), *Opgravingen in Kampershoek en de Molenakker te Weert. Campagne 1996-1998, Zuidnederlands Archeologische Rapporten 5*, Amsterdam, 61-74.
- Enkevort, H. van & J. Thijssen 1996, met bijdragen van J. van den Besselaar, P. Boer, C. Brok, D. Fontijn & C. Vermeeren: *Graven met beleid. Gemeentelijk archeologisch onderzoek in Nijmegen 1989-1995*, Abcoude/Nijmegen.
- Erdrich, M., 1986: *Gebruikssporen op 4de-eeuws aardewerk uit Nijmegen*, (niet gepubliceerde scriptie Instituut voor Prae- en Protohistorie, Universiteit van Amsterdam), Amsterdam.
- Es, W.A. van, 1967: Wijster, a Native Village beyond the Imperial Frontier, 150-450 A.D., *Palaeohistoria* 11, Groningen.
- Es, W.A. van, 1981: *De Romeinen in Nederland*, Haarlem.
- Es, W.A. van, 1988: Genetische Siedlungsforschung in den Niederlanden mit besonderer Berücksichtigung der ländlichen Siedlungsarchäologie im ersten Jahrtausend n. Chr., in: K. Fehn, K. Brandt & D. Denecke (Hrsg.), *Genetische Siedlungsforschung im Mitteleuropa und seinen Nachbarräumen I*, Bonn, 345-64.

- Es, W.A. van, 1991: *Van Maastricht naar Rhenen; een wandeling in de laat-Romeinse Tijd* (Dertiende Kroon-voordracht), Amsterdam.
- Es, W.A. van, M. Miedema & S.L. Wynia 1985: in Eine Siedlung der römischen Kaiserzeit in Bennekom, Provinz Gelderland, *Berichten van de rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 35, 533-652.
- Ettlinger, E., 1973: *Der Römische Fibeln in der Schweiz*, Bern.
- Ettlinger, E. et al., 2002: *Conspectus formarum terrae sigillatae Italico mode confectae*, Bonn (Materialen zur römisch-germanischen Keramik 10).
- Evans, A.T., & P.D. Moore 1985: Surface Pollen Studies of *Calluna vulgaris* (L.) Hull and their Relevance to the Interpretation of Bog and Moorland Pollen Diagrams, *Circae* 3, 173-78.
- Eynde, G. van den (red.), 1995: *Het klooster Sint-Catharinadal: Archeologie, bouw-historie en geschiedenis*, Breda (Archeologisch en bouwhistorisch onderzoek in Breda 2).
- Eynde, G. van den & A. Carmiggelt 1993: *Opgravingen aan de Molenstraat*, Breda.
- Eynde, G. van den, A. Carmiggelt & J. Kamphuis 1996: *Het huis Ocrum: de geschiedenis van een monumentaal pand*, Breda (Archeologisch en bouwhistorisch onderzoek in Breda 3).
- Fægri, K., P.E. Kaland & K. Krzywinski 1989: *Textbook of pollen analysis*, Chichester.
- Fichet de Clairfontaine, F. & H. Kerebel 1994: Quelques données sur l'évolution des formes céramiques sur le site de Corseul (Côtes d'Armor) de la période Claudienne au Bas-Empire, in: M. Tuffreau-Libre & A. Jacques, *La céramique du Haut-Empire en Gaule Belgique et dans les régions Voisines: Faciès régionaux et courants commerciaux. Actes de la table ronde d'Arras (12 au 14 octobre 1993 organisée par le Centre de Céramologie Gallo-Romaine, Nord-Ouest Archéologie* 6, 203-215.
- Flamman, J., 1993: *De reconstructie van een ijzertijd-oven uit MD 15.04. Experimenten in bouw en gebruik*, doctoraalscriptie Universiteit Leiden.
- Fokkens, H., 1991: Nederzettingssporen uit de midden-bronstijd en vroege ijzertijd in Oss-Ussen, wijk Mikkeldonk, in: H. Fokkens & N. Roymans (red.), *Nederzettingen uit de Bronstijd en de vroege ijzertijd in de lage landen*, Amersfoort (Nederlandse Archeologische Rapporten 13), 93-110.
- Fokkens, H., 2001: The periodisation of the Dutch Bronze Age; a critical review, in: W.H. Metz, B.L. van Beek & H. Steegstra (eds.), *Patina. Essays presented to Jay Jordan Butler on the occasion of his 80th Birthday*, Groningen, 241-62.
- Fokkens, H., 2002: Vee en voorouders: centrale elementen uit het dagelijks leven in de Bronstijd, in: H. Fokkens & R. Jansen (red.), *2000 jaar bewoningsdynamiek. Brons- en ijzertijdbewoning in het Maas-Demer-Scheldegebied*, Leiden, 1-22.
- Fokkens, H., & R. Jansen 2002: 2000 Jaar bewoningsdynamiek. Thema's in het metaaltijdenonderzoek, in: H. Fokkens & R. Jansen (red.), *2000 jaar bewoningsdynamiek. Brons- en ijzertijdbewoning in het Maas-Demer-Scheldegebied*, Leiden, 1-22.
- Fokkens, H. & N. Roymans (red.), 1991: *Nederzettingen uit de Bronstijd en de vroege ijzertijd in de lage landen*, Amersfoort (Nederlandse Archeologische Rapporten 13).
- Fokkens, H., & L. Smits, 1989: Een grafveldje uit de late bronstijd bij Groot-Linden (gem. Beers), *Westerheem* 38, 11-15.
- Fontijn, D., 2003: Sacrificial landscapes. Cultural biographies of persons, objects and natural places in the Bronze Age of the southern Netherlands, c. 2300 - 600 BC, *Analecta Praehistorica Leidensia* 27, Leiden.
- Frere, S., 1972: *Vérulanium Excavations I*, London.
- Furger, A.R. & S. Deschler-Erb mit Beiträgen von M. Peter & M. Währen 1992: *Das Fundmaterial aus der Schichtenfolge beim Augster Theater. Typologische und osteologische Untersuchungen zur Grabung Theater-Nordwestecke 1986/87*, Augst (Forschungen in Augst 15).

- Gehasse, E.F., 1995: *Ecologisch-archeologisch onderzoek van het Neolithicum en de Vroege Bronstijd in de Noordoostpolder met nadruk op vindplaats P14*, dissertatie Universiteit van Amsterdam, Amsterdam.
- Gerritsen, F., 2001: *Local identities; landscape and community in the late prehistoric Meuse-Demer-Scheldt region*, Amsterdam (dissertatie Vrije Universiteit).
- Gerritsen, F., 2003: *Local identities; landscape and community in the late prehistoric Meuse-Demer-Scheldt region*, Amsterdam (Amsterdam Archaeological Studies 9).
- Gielen, J.K., 1987: Aardewerk uit Heerlen. Productie en datering, in: P. Stuart & M.E.Th. de Grooth, *Langs de weg. De Romeinse weg van Boulogne-sur-Mer naar Keulen*, Heerlen/Maastricht, 90-91.
- Gielen, J., 1971: *Het pottenbakkersbedrijf van Lucius aan de Putgraaf te Heerlen*, Heerlen.
- Glasbergen, W., 1969: *Nogmaals HVS/DKS*, Haarlem (Haarlemse Voordrachten 28).
- Gose, E., 1950/1976 (3e ed.): *Gefäßtypen der römischen Keramik im Rheinland*, Köln (Beihefte der Bonner Jahrbücher 1).
- Groeneweg, G., 1992: *Bergen op Zooms aardewerk: Vormgeving en decoratie van gebruiksaardewerk gedurende 600 jaar, pottenbakkersnijverheid in Bergen op Zoom, Waalre*. (Bijdragen tot de studie van het Brabants Heem, 35).
- Groeneweg, G., 1995: Grenzen aan de groei van de Bergse potmakersheid. Posing tot het identificeren van de 17e eeuwse concurrent, *Assembled Articles 2: symposium on medieval and post-medieval ceramics*, Antwerpen, 87-94.
- Groenman-van Waateringe, W., 1983: The disastrous effect of the Roman occupation, in: *Roman and native*, 147-155.
- Groot, T. de, 2001: *Brandend Zand. Een inheems-Romeinse nederzetting te Brandevoort (gemeente Helmond)*, (doctoraalscriptie Vrije Universiteit Amsterdam).
- Gustin, M., 1985: La céramique dorée, in: R. Brulet (réd.), *Braives Gallo-Romain. III. La zone périphérique occidentale* (Publications d'Histoire de l'Art et d'Archéologie de l'Université Catholique de Louvain XXXVII), 72-84.
- Gustin, M. & B. Derouax, 1983: La céramique enduite, in: R. Brulet, *Braives Gallo-Romain. II. Le Quartier des Potiers* (Publications d'Histoire de l'Art et d'Archéologie de l'Université Catholique de Louvain XXXVII), 101-6.
- Gustin, M. & C. Massart, 1983: La céramique belge, in: R. Brulet, *Braives Gallo-Romain. II. Le Quartier des Potiers* (Publications d'Histoire de l'Art et d'Archéologie de l'Université Catholique de Louvain XXXVII), 106-111.
- Gustin, M. & C. Massart, 1985: La céramique belge, in: R. Brulet, *Braives Gallo-Romain. II. Le Quartier des Potiers* (Publications d'Histoire de l'Art et d'Archéologie de l'Université Catholique de Louvain XXXVII), 87-96.
- Gijn, A.L. van, & M.J.L.Th. Niekus 2001: Bronze Age Settlement Flint from The Netherlands: the Cinderella of Lithic Research, in: W.H. Metz, B.L. van Beek & H. Steegstra (eds.), *Patina. Essays presented to Jay Jordan Butler on the occasion of his 80th Birthday*, Groningen/Amsterdam, 305-320.
- Gijsel, K. van, 2001: Het natuurlijke gesteentemateriaal (inclusief vuursteen) in: M. M. Sier & C.W. Koot (red.), *Kesteren-De Woerd. Bewoningssporen uit de IJzertijd en de Romeinse tijd*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 82), 171-82.
- Haalebos, J.K., 1977: *Zwammerdam Nigrum Pullum. Ein Auxiliarkastell am Niedergermanischen Limes*, Amsterdam (Cingula 3).
- Haalebos, J.K., 1986: *Fibulae uit Maurik* (Oudheidkundige Mededelingen uit het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden, supplement 65).
- Haalebos, J.K., 1990: *Het grafveld van Nijmegen-Hatert. Een begraafplaats uit de eerste drie eeuwen na Chr. op het platteland bij Noviomagus Batavorum* (Beschrijving van de verzamelingen in het Provinciaal Museum G.M. Kam te Nijmegen XI).
- Haevernick, Th. E., 1960: *Die Glasarmringe und Perlen der Mittel- und Spätlatène Zeit auf dem Europäischen Festland*, Bonn.
- Hamerow, H., Y. Hollevoet & A. Vince 1994: Migration Period Settlement and 'Anglo-Saxon' Pottery from Flanders, *Medieval Archeology* 38, 1-18.

- Hänninen, K., 1993: *Verkoolde plantenresten uit het verdiepte deel van een inheems Romeins huis te Oosterhout (N.B.)*, Amersfoort (Interne Rapporten ROB 7), 11-14.
- Hänninen, K., 1996: *Plantaardige resten uit een Merovingische waterput te Breda* (intern rapport gemeente Breda).
- Hänninen, K., 2000: Botanisch onderzoek: Plantenresten uit de Bronstijd, IJzertijd en Romeinse Tijd te Venray-Hoogrieboek, in: H. Stoepker (red.), *Venray-Hoogrieboek en Venray-Loobeek. Nederzettingen uit de prehistorie, Romeinse Tijd en Late Middeleeuwen*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 46), 167-80.
- Hänninen, K., & D.G. van Smeerdijk 1995: *Botanisch onderzoek aan een inheems Romeins huis met een verdiepte gedeelte in Berkel-Enschot, Zaandam* (BIAXrapport 6).
- Harsema, O., 1979: *Maalstenen en Handmoelns in Drenthe" van het Neolithicum tot ca. 1300 AD*, Assen (Museumfonds, 5).
- Hartley, B.R., 1969: Samian ware or terra sigillata, in: R.G. Collingwood & I. Richmond, *The archaeology of Roman Britain*, London, 235-51.
- Hartley, B.R., 1970: *Roman samian ware (Terra Sigillata)*, Hertfordshire (H.A.S. Print 1).
- Hartley, K. F., 1984: A note on the mortarium potter Verecvndvs, in: D. Haupt, Römischer Töpfereibezirk bei Soller, Kreis Düren. Bericht über eine alte Ausgrabung, *Beiträge zur Archäologie des römische Rheinlands 4*, Bonn (Rheinische Ausgrabungen 23), 471-2.
- Haupt, D., 1968: Glanztonware (ohne TS), in: L.H. Barfield mit Beiträgen von C.B. Denston e.a., Ein Burgus in Froitzheim, Kreis Düren. Ausgrabung 1963 und 1964, in: *Beiträgen zur Archäologie des römischen Rheinlands*, Düsseldorf (Rheinische Ausgrabungen 3), 70-79.
- Haupt, D., 1981: Von Birgel nach Silchester, *Bonner Jahrbücher 181*, 383-91.
- Haupt, D., 1984: Römischer Töpfereibezirk bei Soller, Kreis Düren. Bericht über eine alte Ausgrabung, mit Beiträgen von K.F. Hartley, M. Okrusch & G. Strunk-Lichtenberg, *Beiträge zur Archäologie des römische Rheinlands 4*, Bonn (Rheinische Ausgrabungen 23), 391-476.
- Haveman, R., J.H.J. Schaminée & E.J. Weeda 1998: 30. Stellarietea mediae, Klasse der akkergemeenschappen, in: J.H.J. Schaminée, E.J. Weeda & V. Westhoff (red.), *De vegetatie van Nederland, 4: Plantengemeenschappen van de kust en van binnenlandse pioniermilieus*, Leiden, 199-246.
- Hayes J.W., 1975: *Roman and Pre-Roman Glass in the Royal Ontario Museum: a Catalogue*, Toronto.
- Heeren, S., 2002: *Nieuw licht op de dark age, onderzoek naar de 3de eeuw na Chr*, Amsterdam (doctoraalscriptie Vrije Universiteit).
- Heeringen, R.M. van, 1985: Typologie, Zeitstellung und Verbreitung der in Niederlande importierten vorgeschichtlichen Mahlsteinen aus Tephrit, *Archäologisches Korrespondenzblatt 15*, 371-83.
- Heeringen, R.M. van, 1988: De bewoning van Zeeland in de IJzertijd, *Archief: Mededelingen van het Kon. Zeeuwisch Genootschap der Wetenschappen*, 1-43.
- Heeringen, R.M. van, 1992: *The Iron Age in the Western Netherlands*, Amsterdam/Amersfoort (dissertatie Vrije Universiteit).
- Heidinga, H.A., 1987: *Medieval settlement and economy North of the lower Rhine*, Assen/Maastricht.
- Heidinga, H.A. & G.E.M. Offenbergh 1992: *Op zoek naar de vijfde eeuw. De Franken tussen Rijn en Maas*, Amsterdam.
- Heijden, F.J.G. van der, 2001: *Gilze en Rijen, Archeologisch onderzoek vindplaats "Het Kraaijenbos"*, Bunschoten (ADC-rapport 67).
- Heimberg, U. & C.B. Rüger 1973: Eine Töpferei im Vicus vor der Colonia Ulpia Traiana, *Beiträge zur Archäologie des römischen Rheinlands 3*, Bonn (Rheinische Ausgrabungen 12), 84-118.

- Hendriks, J. & F. van Nuenen 1989: Prehistorische huisplaatsen in midden-Bra-
bant, in: *Westerheem* 38, 69-79.
- Henkes, H.E., 1994: *Glazen zonder glans: Vijf eeuwen gebruiksglas uit de bodem van
de Lage Landen 1300-1800*, Rotterdam.
- Hermann, F.-R., 1966: *Die Funde der Urnenfelderkultur in Mittel- und Südhessen*,
Berlin (Römisch-Germanische Forschungen 27) (2 Bnde.).
- Herzog, E., 1897: *Die Kastelle bei Öhringen*, Berlin (Der obergermanisch-raetische
Limes B42-42/1, 5, IV).
- Hessing, W.A.M., 1991: Bewoningssporen uit de midden-bronstijd en de vroege
ijzertijd op de 'De Horden' te Wijk bij Duurstede, in: H. Fokkens & N. Roy-
mans (red.), *Nederzettingen uit de Bronstijd en de vroege ijzertijd in de lage landen*,
Amersfoort (Nederlandse Archeologische Rapporten 13), 41-52.
- Hiddink, H.A., 1999: *Germaanse samenleving tussen Rijn en Weser, 1e eeuw voor - 4e
eeuw na Chr.*, Amsterdam (dissertatie Universiteit van Amsterdam).
- Hiddink, H.A., 2000: Enkele recente grootschalige opgravingen in het Maas-
Demer-Scheldegebied en hun wetenschappelijk kader, in: J. Bastiaens (red.),
Zand op de schop. Een archeologische kijk op de Kempen, Oud Turnhout, 27-38.
- Hiddink, H., 2003: *Het grafritueel in de late ijzertijd en Romeinse tijd in het Maas-
Demer-Schelde gebied, in het bijzonder van twee grafvelden bij Weert*, Amsterdam.
- Hiddink, H. & F. Kortlang 2000: *Opgravingen in Laarbeek*, brochure nr. 4 Ar-
cheologisch Instituut Vrije Universiteit, Amsterdam.
- Hillman, G., 1984: Interpretation of Archeological Plant Remains: the Application
of Ethnographic Models from Turkey, in: W. van Zeist & W.A. Casparie (eds.),
Plants and Ancient Man, Rotterdam, 1-41.
- Hingh, A.E. de, 2000: *Food production and food procurement in the Bronze Age and
Early Iron Age (2000-500 BC)*, (Archeological Studies Leiden University 7).
- Hoeven, G.G. van der, 1868: *De Geschiedenis van de Vesting Breda*, Breda.
- Holwerda, J.H., 1923: *Arentsburg. Een Romeinsch militair vloodstation bij Voorburg*,
Leiden.
- Holwerda, J.H., 1941: *De Belgische waar in Nijmegen, 's-Gravenhage* (Beschrijving
van de verzameling van het museum G.M. Kam te Nijmegen II).
- Holwerda, J.H., 1944: *Het in de pottenbakkerij van de Holdeurn gefabriceerde aar-
dewerk uit de Nijmeegsche grafvelden*, Leiden (Beschrijving van de verzameling
van het Museum G.M. Kam te Nijmegen III = Oudheidkundige Mededelingen
uit het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden, Supplement op de Nieuwe
Reeks XXIV).
- Hoof, L.G.H. van, 2002: 'En zij begroeven zich een huis'. Structuur en levensloop
van een ijzertijderf in de Zuid-Limburgse lösszone, in: H. Fokkens & R. Jansen
(red.), *2000 jaar bewoningdynamiek. Brons- en ijzertijdbevolking in het Maas-
Demer-Scheldegebied*, Leiden, 73-93.
- Hörter, F., F.X. Michels & J. Röder 1950/51: Die geschichte der Basaltlava-Indus-
trie von Mayen und Niedermendig I: Vor B und Frühgeschichte, *Jahrbuch für
Geschichte und Kultur des Mittelrheins und seiner nachbargebiete* 2-3, 1-32.
- Hugo, H., 1627: *Sitio de Breda rendida a las arma del Rey don Phelipe IV. A la virtud
de la infante Dona Isabel, al valor del Marques Ambr. Spinola*, Antwerpen.
- Hulst, R.S., 1999: Geldermalsen: an early La Tène Cemetery – Diffusion or Con-
vergence, in: H. Sarfatij, W.J.H. Verwers & P.J. Woltering, *In discussion with the
Past. Archaeological Studies presented to W.A. van Es*, Amersfoort, 41-49.
- Hupperetz, W., 1991a: Romeinse vondsten uit de dorpskern van Heel, *Archeologie
in Limburg* 48, 17-24.
- Hupperetz, W., 1991b: *Het middenlimburgse Maasdal in de Romeinse tijd. Platteland
tussen Atuatuca Tungrorum en Colonia Ulpia Traiana*, Tilburg/Nijmegen
(Doctoraalscriptie Katholieke Universiteit Nijmegen).
- Hussong, L. & H. Cüppers 1972: *Die Trierer Kaiserthermen. Die spätrömische und frühmit-
telalterliche Keramik*, Mainz am Rhein (Trierer Grabungen und Forschungen I, 2).

- Huijbers, T., 1993: *Een en al gras. De archeologie van een middeleeuws cultuurlandschap. Aarle-Rixtel, Beek en Donk, Lieshout*, Amsterdam (doctoraalscriptie Universiteit van Amsterdam).
- Huijts, C.S.T.J., 1992: *De voorhistorische boerderijbouw in Drenthe. Reconstructiemodellen van 1300 voor tot 1300 na Christus*, Arnhem.
- Ibens, W., 1976: Gallo-Romeinse bewoningssporen te Ekeren, in: G. Janssens de Varebeke (red.), *XLIVe Session Congres de Huy, 18-22 août 1976. Annales*, Tielt, 49-54.
- Ijzereef, G.F. & J.F. van Regteren Altena 1991: *Nederzettingen uit de midden- en late Bronstijd bij Andijk en Bovenkarspel*.
- Impe, L. van, 1983: Het oudheidkundige bodemonderzoek in Donk (Gem. Herkede-Stad) 1977-1982, *Archeologica Belgica* 255, 65-94.
- Impe, L. van, 1984: Romeinse nederzetting en begraafplaats te Donk; het onderzoek in 1983, *Archeologia Belgica* 186, 79-82.
- Isings, C., 1957: *Roman Glass from Dated Finds*, Groningen.
- Isings, C., 1966: *Antiek Glas*, Amsterdam.
- Isings, C., 1980: Glass from the Canabae Legionis at Nijmegen, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 30, 283-346.
- Jacobi, L., 1909: *Das Kastell Zugmantel*, Heidelberg (Der obergermanisch-raetische Limes B8, 32, 11/1).
- Jacobs, E. & J.P.L. Vaars 1999: *Steenakker-Noord. A.A.O. locatie moestuincomplex "De Moskes" Gemeente Breda*, Amsterdam (Intern rapport gemeente Breda).
- Jansen, R. & H. Fokkens 1999: *Bouwen aan het verleden. 25 jaar archeologisch onderzoek in de gemeente Oss*, Leiden.
- Jansen, R., & H. Fokkens 2002: Een korte biografie van Oss-Horzak, een lokale gemeenschap tussen Maaskant en Heikant, in: H. Fokkens & R. Jansen (red.), *2000 jaar bewoningsdynamiek, Brons en ijzertijd bewoning in het Maas-Demer-Scheldegebied*, Leiden, 315-40.
- Jansen, R., H. Fokkens & C. van der Linde 2002: Lith-Oijjensche Hut en Haren-Spaanse Steeg, in: H. Fokkens & R. Jansen (red.), *2000 jaar bewoningsdynamiek. Brons- en ijzertijdbewoning in het Maas-Demer-Scheldegebied*, Leiden, 173-203.
- Janssen, C.R., 1972: The Palaeoecology of Plantcommunities in the Dommel Valley, North Brabant, The Netherlands, *Journal of Ecology* 60, 411-37.
- Janssen, C.R., 1984: Modern Pollen Assemblages and Vegetation in the Myrtle lake peatland, Minnesota, *Ecological Monographs* 54, 213-252.
- Janssens, D., 1977: Een Gallo-Romeins grafveld te Maaseik I, *Archaeologia Belgica* 198, Brussel.
- Jensen, I., 1984: Die Reibschale von Mannheim-Wallstadt. Einführung in die 'Römische Küche' für Besucher des Reiß-Museums in Mannheim, *Archäologische Nachrichten aus Baden* 32, 27-36.
- Jones, G.E.M., 1984: Interpretation of Archeological Plant Remains: Ethnographic Models from Greece, in: W. van Zeist & W.A. Casparie (eds.), *Plants and Ancient Man*, Rotterdam, 43-61.
- Jong, Th. de, 1995: *Met de Nassaus aan tafel*, Breda (Archeologisch en bouwhistorisch onderzoek in Breda 12).
- Jongste, P.F.B., 2002: De verlaten erven van Eigenblok. Deposities van metalen voorwerpen op twee erven uit de Midden-Bronstijd in de Betuweroute, in: H. Fokkens & R. Jansen (red.), *2000 jaar bewoningsdynamiek. Brons- en ijzertijdbewoning in het Maas-Demer-Scheldegebied*, Leiden, 95-108.
- Jongste, P.F.B. & G.J. van Wijngaarden (red.), 2002: *Archeologie in de Betuweroute. Het Erfgoed van Eigenblok. Nederzettingsterreinen uit de Bronstijd te Rump (Gelder-malsen)*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 85).
- Kars, E.A.K., 2003: Natuursteen en keramisch bouw materiaal, in: W.K. Vos (red.), *Archeologisch onderzoek in Beneden Leeuwen, vindplaats 'De Ret', gemeente West Maas en Waal*, Bunschoten (ADC-Rapport 153), 24-38.
- Kars, H., 1980: Early-Medieval Dorestad, an archaeo-petrological study, part I: General introduction. The tephrite querns, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 30, 393-422.

- Kleij, P., 1995: Oosterhouts aardewerk, *Assembled Articles 2: symposium on medieval and post-medieval ceramics*, Antwerpen, 112-14.
- Klomp, M., 1999: Metalen voorwerpen, in: M. Bartels, *Steden in scherven. vondsten uit beerputten in Deventer, Dordrecht, Nijmegen en Tiel (1250-1900)*, Amersfoort, 275-310.
- Knol, E., 1993: *De Noordnederlandse kustlanden in de Vroege Middeleeuwen*, Amsterdam (dissertatie Vrije Universiteit).
- Knörzer, K.-H., 1972: Urgeschichtliche Unkräuter im Rheinland. Ein Beitrag zur Entstehungsgeschichte der Segetalgesellschaften, *Vegetatio* 23, 89-111.
- Kok, M.S.M., 2002: Wonen in Oss-Ussen in de IJzertijd, in: H. Fokkens & R. Jansen (red.), *2000 jaar bewoningdynamiek. Brons- en ijzertijdbewoning in het Maas-Demer-Scheldegebied*, Leiden, 109-121.
- Kooi, P.B., 1979: *Pre-Roman urnfields in the north of the Netherlands*, Groningen.
- Kooistra, L.I., 1987: Voedsel in de Romeinse tijd. *Fibula*, 28 (3), 4-10.
- Kooistra, L.I., 1996: *Borderland Farming. Possibilities and limitations of farming in the Roman Period and the Early Middle Ages between the Rhine and Meuse*, Assen.
- Kooistra, L.I., 2000: *Botanisch onderzoek in Breda-West. Resultaten van de inventarisatie en documentatie over de jaren 1998 t/m 2001*, Zaandam.
- Kooistra, L.I., 2001: Pre- en Protohistorisch hout uit de opgravingen van Breda-West: een eerste resultaat, *Lunula IX*, 36-40.
- Kooistra, L.I., 2003: *Botanisch onderzoek in Breda-West. Fase 1: Inventarisatie van grondmonsters op zaden, houtskool en pollen*, Zaandam (BIAX rapport 66).
- Kooistra, L.I., 2004: *Van waterkuil naar waterput. Het hout van Breda-West van 1500 voor tot 1637 na Chr.*, Zaandam (BIAXiaal 185).
- Kooistra, L.I., *in prep.a*: Botanical assessment in archaeological surveys: a must or a bridge too far?
- Kooistra, L.I., *in prep.b*: in: P. Kranendonk, P. van der Kroft, J. Lanzing & B. Meijlink (red.), *Witte vlekken ingekleurd. Archeologie in het tracé van de HSL*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg).
- Kooistra, L.I., & H. van Haaster 2001: Archeobotanie, in: M.M. Sier & C.W. Koot, *Archeologie in de Betuwe-route, Kesteren-De Woerd, Bewoningssporen uit de IJzertijd en de Romeinse Tijd*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 82), 293-359.
- Kooistra, M.J., 2001a: *Geogenetisch veldonderzoek en antropogene bodemvorming. Steen/Huifakker (BR-69-01) Breda-West*, Wageningen (rapport Alterra).
- Kooistra, M.J., 2001b: *Geogenetisch veldonderzoek en antropogene bodemvorming Steen/Huifakker (BR-69-01) Breda-West, juni/juli 2001*, Wageningen (rapport Alterra).
- Kooistra, M.J., 2002: *Micromorfologisch onderzoek aan een kuilvulling wp 16 op de Steen-/Huifakker (BR-69-01) Breda-West*, Wageningen (rapport Alterra).
- Koot C.W., 2002: Holiërhoekse Polder vindplaats MD 10.07: Een bovenmodaal huishouden uit de IJzertijd, *Terra Nigra* 153, 4-19.
- Koot, C.W. & C. Vermeeren 1993: Natural wood resources and human demand: use of wood in Iron Age houses in the wetlands of Midden-Delfland, in: *Analecta Praehistorica Laedensia* 26, 99-110.
- Kopytoff, I., 1986: The cultural biography of things: commodization as process, in: A. Appadurai (ed.), *The social life of things: commodities in cultural perspective*, Cambridge, 64-91.
- Kortlang, F., 1987: *De Dommekvallei, een archeologische inventarisatie*, 's-Hertogenbosch.
- Kortlang, F., 1999: The Iron Age urnfield and settlement from Someren-'Waterdael', in: F. Theuvs & N. Roymans (eds.), *Land and Ancestors. Cultural dynamics in the Urnfield period and the Middle Ages in the Southern Netherlands*, Amsterdam (Amsterdam Archaeological Studies 4), 133-198.
- Kranendonk, P., P. van der Kroft, J. Lanzing & B. Meijlink (red.), *in prep.*: *Witte vlekken ingekleurd. Archeologie in het tracé van de HSL*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg).

- Krist, J., 1997: Boerderijen uit de Brons- en IJzertijd in Hoogriebroek, in: H. Stoepker, *De weg terug. Archeologische ontdekkingen langs de A73 bij Venray*, Abcoude/Amersfoort, 17-21.
- Künzl, S., 1997: *Die Trierer Spruchbecherkeramik: dekorierte Schwarzfirniskeramik des 3. und 4. Jahrhunderts n. Chr.*, Trier.
- Laet, S.J. de, 1966, met een bijdrage van P. de Henau: Études sur la céramique de la nécropole Gallo-Romaine de Blicquy (Hainaut) II. La potterie dite <<sa-vonneuse>>, *Helinium VI*, 1966, 3-25.
- Laet, S.J. de, 1979: *Prehistorische kulturen in het zuiden van de Lage Landen*, Wetteren.
- Laet, S.J. de, A. van Doorselaer, M. Desittere & H. Thoen 1967: Opgraving van een Romeinse begraafplaats te Huise-De Lozer, in: Laet, S.J. de, A. van Doorselaer, M. Desittere & H. Thoen, *Oudheidkundige opgravingen en vondsten in Oost-Vlaanderen. Vierde Reeks*, Gent (Kultureel Jaarboek voor de Provincie Oost-Vlaanderen 19-2, 1965), 55-95.
- Laet, S.J. de, A. van Doorselaer, M. Desittere & H. Thoen 1970: Het massagraf g.x uit de Gallo-Romeinse begraafplaats te Destelbergen, in: Laet, S.J. de, A. van Doorselaer, M. Desittere & H. Thoen, *Oudheidkundige opgravingen en vondsten in Oost-Vlaanderen, Vijfde Reeks*, Gent (Kultureel Jaarboek voor de Provincie Oost-Vlaanderen 23-2, 1969), 117-65.
- Laet, S.J. de, A. van Doorselaer, P. Spitaels & H. Thoen 1972: *La nécropole Gallo-Romaine de Blicquy (Hainaut-Belgique)*, Brugge (Dissertationes Archaeologicae Gandenses XIV).
- Laet, S.J. de, e.a., 1976: *Oudheidkundige opgravingen en vondsten in Oost-Vlaanderen VII*, Gent (Kultureel Jaarboek voor de Provincie Oost-Vlaanderen, Bijdragen Nieuwe Reeks 2).
- Laet, S.J. de, e.a., 1978: *Oudheidkundige opgravingen en vondsten in Oost-Vlaanderen, VII*, Gent (Kultureel Jaarboek voor de Provincie Oost-Vlaanderen, Bijdragen Nieuwe Reeks 6), 17-25.
- Laet, S.J. de & H. Thoen 1968: Études sur la céramique de la nécropole Gallo-Romaine de Blicquy (Hainaut). III La céramique belge 'à pâte gris-clair', *Helinium VIII*, 3-21.
- Laet, S.J. de & H. Thoen 1969: Études sur la céramique de la nécropole Gallo-Romaine de Blicquy (Hainaut). IV La céramique 'à enduit rouge-pompéien', *Helinium IX*, 28-38.
- Lamb, H.H., 1981. Climate from 1000 BC to 1000 AD. In: M. Jones & G. Dimbleby (eds), *The environment of Man: the Iron Age to the Anglo-Saxon Period*, Oxford (BAR British Series 87), 53-65.
- Lammers, M., 1994: Dakpannen op De Horden, in: W.A. van Es & W.A.M. Helsing (red.), *Romeinen, Friezen en Franken in het hart van Nederland: van Traiectum tot Dorestad (50 v. Chr.-950 n. Chr.)*, Utrecht, 161-68.
- Lange, A.G., 1990: *De Horden near Wijk bij Duurstede: Plant Remains from a Native Settlement at the Roman Frontiers*, Groningen (dissertatie Rijksuniversiteit Groningen).
- Langedijk, C.A. & H.F. Boon 1999: *Vingerhoeden en naairingen uit de Amsterdamse bodem. Productietechnieken vanaf de Late Middeleeuwen*, Amsterdam (AWN-reeks 2).
- Lanting, J.N., 1973: Laat-Neolithicum en Vroege Bronstijd in Nederland en NW-Duitsland, *Palaeohistoria* 15, 215-317.
- Lanting, J.N., & J. van der Plicht 1999/2000: De ¹⁴C-chronologie van de Nederlandse pre- en protohistorie III: Neolithicum, *Palaeohistoria* 41-42, 1-110.
- Lanting, J.N., W. Prummel & A.G.F.M. Cuijpers, 2001: Eindelijk de hond in de pot gevonden (Dr.), *Paleo-aktueel* 12, 80-84.
- Laubenheimer, F., 1985: *La production des amphores en Gaule Narbonaise*, Paris (Centre de Recherches d'Histoire Ancienne 66).
- Lauwerier, R.C.G.M., 1993: Twenty-eight bird briskets in a pot. Roman preserved food from Nijmegen, *Archaeofauna* 2, 15-19.

- Lauwerier, R.C.G.M., 1995: Dertig lijsterborstjes in een pot. Geïmporteerde conserven uit Romeins Nijmegen, *Numaga Jaarboek XLII*, 7-12.
- Leenders, K.A.H.W., 1989: *Verdwenen venen. Een onderzoek naar de ligging en exploitatie van thans verdwenen venen in het gebied tussen Antwerpen, Turnhout, Geertruidenberg en Willemstad 1250 – 1750*, Brussel.
- Leenders, K.A.H.W., 1991: *Archeologische, bouwhistorische, overige cultuurhistorische en landschappelijke waarden in het gebied Heilaar-Steenakker*, Breda (Archeologie en bouwhistorie Breda, deel 3).
- Leenders, K.A.H.W., 1998: *Cultuurhistorische landschapsinventarisatie gemeente Breda*, Breda (Archeologie en bouwhistorie Breda, deel 66).
- Lemaire, A.J.J., J.H.J. Schaminée & E.J. Weeda 1998: 28. Isoeto-Nano juncetcea, Dwergbiezen-klasse, in: J.H.J. Schaminée, E.J. Weeda & V. Westhoff (red.), *De vegetatie van Nederland, 4: Plantengemeenschappen van de kust en van binnenlandse pioniermilieus*, Leiden, 147-72.
- Lenting, J.J., H. van Gangelen & H. van Westing 1993: *Schans op de Grens. Bourtanger bodemvondsten 1580-1850*, Sellingen.
- Lith, S.M.E. van & K. Randsborg 1985: Roman glass in the West: a social study, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 35, 413-532.
- Lodewijckx, M., 1991: Preliminary report on the Roman and early medieval period in the region of the Kleine Gete at Landen and Linter (Central Belgium), *Acta Archaeologica Lovaniensia* 30, 41-47.
- Loeschcke, S., 1909: Keramische Funde in Haltern, *Mitteilungen der Altertums-Kommission für Westfalen V*, 101-322.
- Loeschcke, S., 1923: Töpfererabfall d.J. 259/260 in Trier. Aus einer römischen Grube an der Louis Lintzstraße, *Trierer Jahresberichte, Neue Folge* 13, (1921-1922), 103-7.
- Lohof, E., 1991: *Grafitueel en sociale verandering in de bronstijd van Noordoost-Nederland*, Amsterdam (proefschrift Universiteit van Amsterdam).
- Louwe Kooijmans, L.P., 1985: *Sporen in het land. De Nederlandse delta in de prehistorie*, Amsterdam.
- Louwe Kooijmans, L.P., 1993: Wetlandexploitation and upland relations of prehistoric communities in the Netherlands, in: J. Gardiner, *Flatlands and wetlands: current themes in East Anglian archaeology*, Norwich (East Anglian Archaeology 50), 71-116.
- Ludowici, W., 1927: *Katalog Rheinzabern V. Stempel-Namen und Bilder römischer Töpfer. Legions-Ziegel-Stempel. Formen von Sigillata - und anderen Gefäßen aus meinen Ausgrabungen in Rheinzabern 1901-1914*, Jockgrim.
- Luijendijk, E., 2004: *Reconstructie van de waterhuishouding van het gebied Steenakker, Breda-west, in de periode van 1000 voor Chr. tot 1000 na Chr.*, Amsterdam (kort onderzoek hydrogeologie Faculteit Aard- en Levenswetenschappen, Vrije Universiteit Amsterdam).
- Luijten, H., 1990: Plantenresten uit Geldrop, in: J. Bazelmans & F. Theuws (eds.), *Tussen zes gehuchten; de laat-Romeinse en middeleeuwse bewoning van Geldrop-'t Zand*, Amsterdam, 58-64.
- Luijten, H., 1994: *Zadenanalyse van waterputmonsters uit Eindhoven-Blixembosch 1991*, Eindhoven (intern rapport afdeling archeologie gemeente Eindhoven).
- Luttwak, E.N., 1976: *The grand strategy of the Roman Empire: from the first century A.D. to the third*, Baltimore.
- Maas, T., 1991: Nederzettingsgeschiedenis van de Brabantse zandgronden. Bronnen en onderzoeksmethoden, in: A.-J. Bijsterveld, B. van der Dennen & A. van der Veen (red.) *Middeleeuwen in beweging. Bewoning en samenleving in het middeleeuwse Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch*, 44-58.

- Maier-Weber, U., 1993a: Traubenrester als Grundstoff für römischen Soldatenwein, in: G. Bauchenß, e.a. (Hrsg.), *Archäologie im Rheinland 1992*, Köln, 70-72.
- Maier-Weber, U., 1993b: Römische Keramik außer Terra Sigillata, in: H.-J. Schalles & C. Schreiter (Hrsg.), *Geschichte aus den Kies. Neue Funde aus dem Alten Rhein bei Xanten*, Köln (Xantener Berichte. Grabung-Forschung-Präsentation 3), 33-36.
- Manning, W. H., 1985: *Catalogue of the Romano-British iron tools, fittings and weapons in the British Museum*, Dorchester.
- Martin-Kilcher, S., 1987: *Die römischen Amphoren aus Augst und Kaiseraugst: ein Beitrag zur römischen Handels- und Kulturgeschichte, deel 1: Die südspanischen ölamphoren*, (Forschungen in Augst 7) Augst.
- Massart, C. & M. Gustin 1981: La céramique lissée, in: R. Brulet (réd.), *Braives Gallo-Romain. I. La Zone Centrale* (Publications d'Histoire de l'Art et d'Archéologie de l'Université Catholique de Louvain XXVI), 150-60.
- McWhirr, A., 1979: *Roman Brick and Tile, Studies in Manufacture, Distribution and Use in the Western Empire*, Oxford (British Archaeological Reports Int. S 68).
- Meijden, R. van der, 1996: *Heukels' Flora van Nederland*, Groningen.
- Meijden, R. van der, E.J.M. Arnolds, F. Adema, E.J. Weeda & C.L. Plate 1984: *Standaardlijst van de Nederlandse flora 1983*, Leiden.
- Meijlink, B.H.F.M. & P. Kranendonk (red.) 2002: *Archeologie in de Betuwe-route. Boeren erven graven. De Boerengemeenschap van De Bogen bij Meteren*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 87).
- Merrifield, R., 1987: *The Archaeology of Ritual and Magic*, London.
- Mertens, J., 1961: Gallo-Romeins graf uit Grobbendonk, *Archaeologia Belgica* 53, Brussel.
- Middeldorp, A.A., 1982: Pollen Concentration as a Basis for Direct Dating and Quantifying Organic and Fungal Production in a Peat Bog Ecosystem, *Review of Palaeobotany and Palynology* 37, 225-282.
- Mittag, E., 1999: Untersuchungen zu sogenannten Halterner Kochtöpfen aus dem Bereich der Colonia Ulpia Traiana, in: A. Rieche (Hrsg.), *Grabung – Forschung – Präsentation*, Köln (Xantener Berichte 8), 202-311.
- Modderman, P.J.R., 1959: Een "Hilversum"-pot met wikkeldraadstempel versierd en een bronzen naald uit Vorstenbosch, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 9, 288-89.
- Modderman, P.J.R., & C. Isings 1960/61: Een grafveld uit de Romeinse tijd op de Gaalse Heide, gem Schayk (N.-Br.), in: *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 10-11, 318-45.
- Moelands, L., 1958: 'Prinsenbeek', *Archeologisch Nieuws*, in: *Bulletin van de Koninklijke Nederlandse Oudheidkundige Bond* 11, kolom *99.
- Mourik, J.M. van (1997) *Palyno-Ecologie van de Emerakker*, Universiteit van Amsterdam.
- Mourik, J.M. van, 1999: *Paleografische aspecten van het landschap van Breda. Palyno- ecologische gegevens van polycyclische bodemprofielen van de locaties Valkenberg, Nieuwstraat, Emerakker en Moskes* (rapport Fysisch Geografisch Laboratorium Universiteit van Amsterdam).
- Mulder, G. de & M. Rogge 1995: *Twee urnengrafvelden te Zottegem-Velzeke*, Zottegem.
- Nicolay, J.A.W., 2001: Interpreting Roman Military equipment and horse gear from non-military contexts. The role of veterans, *Jahresbericht Gesellschaft Pro Vindonissa*, 53-63.
- Nooijen, C., 2000: Metaal, in: J.W.M. Oudhof, J. Dijkstra & A.A.A. Verhoeven (red), *Huis Malburg' van spoor tot spoor. Een middeleeuwse nederzetting in Kerk-Avezaath*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 81).
- Oehlen, W.L.M., 1971: *Romeinse vondsten uit Tegelen en Venlo* (niet gepubliceerde scriptie afdeling Provinciaal-Romeinse Archeologie, Katholieke Universiteit Nijmegen).

- Oelmann, F., 1914/1968: *Die Keramik des Kastells Niederbieber*, Frankfurt am Main/Bonn (Materialen zur römisch-Germanischen Keramik I).
- Oosten, M.F. van, 1967: Bijdrage tot de Kwartair-geologie van westelijk Noord-Brabant, *Geologie en Mijnbouw* 46, 131-57.
- Os, F.H.L. (red.), 1979: *Gids voor geneeskrachtige planten*, Amsterdam.
- Oswald, F., 1931 (1964): *Index of potters' stamps on terra sigillata "samian ware", Margidunum, East Bridgford*, Notts.
- Oswald, F. & T. Davies Pryce 1920: *An introduction to the study of terra sigillata; treated from a chronological standpoint*, London etc.
- Ottaway, P., 1992: Anglo-Scandinavian Ironwork from 16-22 Coppergate, *The Archaeology of York. The small finds* vol. 17/6, London.
- Paepe, P. de & L. van Impe 1991: Historical context and provenancing of Late Roman hand made pottery from Belgium, the Netherlands and Germany, *Archeologie in Vlaanderen* I, 145-80.
- Pals, J.P., 1984: Plant Remains from Aartswoud, a Neolithic Settlement in the Coastal Area, in: W. van Zeist & W. Casparie (eds.), *Plants and Ancient Man*, Rotterdam, 313-21.
- Pals, J.P., 1988: *Akkerbouw in het Middeleeuwse Dommelen. Phyto-archeologische studies*, Amsterdam (dissertatie).
- Pals, J.P., 1997: Introductie van cultuurgewassen in de Romeinse tijd, in: A.C. Zeven (red.), *De introductie van onze cultuurplanten en hun begeleiders van het Neolithicum tot 1500 AD*, Wageningen, 53-104.
- Parker, G., 1988: *The military revolution. Military innovations and the rise of the West, 1500-1800*, Cambridge.
- Parkhouse, J., 1976: The Dorestad Querns, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 26, 371-418.
- Peddemors, A., 1975: LaTène Glasarmringe in den Nederlanden, *Analecta Praehistorica Leidensia* VIII, Leiden, 93-145.
- Pélichet, E., 1946: A propos des amphores romaines trouvées à Nyon, *Zeitschrift für schweizerische Archäologie und Kunstgeschichte* 8, 189-202.
- Petrikovits, H. von, 1937: Schneppenbaum (Kreis Kleve), *Bonner Jahrbücher* 142, 325-39.
- Pferdehirt, B., 1976: *Die Keramik des Kastells Holzhausen*, Berlin (Limesforschungen 16).
- Pirling, R., 1966: *Das römisch-fränkische Gräberfeld von Krefeld-Gellep*, Berlin (Germanische Denkmäler der Völkerwanderungszeit Serie B. Die fränkischen Altertümer des Rheinlandes 2).
- Pirling, R., 1974: *Das römisch-fränkische Gräberfeld von Krefeld-Gellep 1960-1963*, Berlin (Germanische Denkmäler der Völkerwanderungszeit Serie B. Die fränkischen Altertümer des Rheinlandes 8).
- Pirling, R., 1979: *Das römisch-fränkische Gräberfeld von Krefeld-Gellep 1964-1965*, Berlin (Germanische Denkmäler der Völkerwanderungszeit Serie B. Die fränkischen Altertümer des Rheinlandes 10).
- Plettke, A., 1921: *Ursprung und Ausbreitung der Angeln und Sachsen*, Hildesheim / Leipzig.
- Poldermans, C.N., 1989: *Gladwandig aardewerk uit de inheemns-Romeinse nederzetting te Hoogeloon, Veere* (niet gepubliceerde doctoraal scriptie Klassieke Archeologie, Vrije Universiteit, Amsterdam).
- Radic, I. & M. Jurisic, 1993: Das antike Schiffswrack von Mljet, Kroatien, *Germania* 71, 112-38.
- Reece, R., 1981: The third century: crisis or change?, in: A. King & M. Henig (eds), *The Roman West in the third century*, Oxford (British Archaeological Reports Int. S. 109), 27-38.
- Reichmann, Chr., 1996: Frühe Franken in Germanien, in: A. Wiczorek u.a. (Hrsg.): *Die Franken, Wegbereiter Europas. Vor 1500 Jahren: König Chlodwig und seine Erben*, Mainz, 55-65.
- Renes, J., 1985: *West-Brabant. Een cultuurhistorisch landschapsonderzoek*, Waalre.

- Ritterling, E., 1913: *Das frühromische Lager bei Hofheim im Taunus*, Wiesbaden (Annalen des Vereins für Nassauische Altertumskunde und Geschichtsforschung 40).
- Roberts, B.K., 1996: *Landscapes of settlement, prehistory to the present*, London.
- Roest, J. van der, 1988: Die Römische Fibeln von 'De Horden', *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 38, 142-202.
- Rogge, M., 1996: Vlaanderen en het zuiden van Nederland weken zich los van het centrum (van Posthumus tot Carinus, 260-285), in: D. Lamarcq & M. Rogge (red.), *De taalgrens. Van de oude tot de nieuwe Belgen*, Leuven, 68-98.
- Roymans, N., 1977: IJzertijdceramiek in een depotvondst te Bladel (N. Br.), in: N. Roymans, J. Biemans, J. Slofstra & W.J.H. Verwers (red.), *Brabantse Oudheden*, Eindhoven, 71-80.
- Roymans, N., 1989: *Glazen armringsen uit de latere La Tène periode en de vroegste Romeinse tijd in het oostelijke rivierengebied: De collectie Jansen, inventarisatie in opdracht van de Gelderse Archeologische Stichting*, Amersfoort.
- Roymans, N., 1991: Late Urnfield Societies in the Northwestern Plain and the expanding networks of Central European Hallstatt Groups, in: N. Roymans & F. Theuws (eds.), *Images of the Past. Studies on ancient societies in Northwestern Europe*, Amsterdam (Studies in prae- en protohistorie 7), 9-91.
- Roymans, N., 1995: The cultural biography of urnfields and the long-term history of a mythical landscape, *Archaeological Dialogues* vol.2, nr. 1, 2-24.
- Roymans, N., 1996: The sword or the plough. Regional dynamics in the romanisation of Belgic Gaul and the Rhineland area, in: N. Roymans (ed.), *From the Sword to the Plough. Three studies on the earliest romanisation of northern Gaul* (Amsterdam Archaeological Studies 1), 9-126.
- Roymans, N., 1999: The Early Iron Age urnfield of Beegden, in: F. Theuws & N. Roymans (eds.), *Land and Ancestors. Cultural dynamics in the Urnfield period and the Middle Ages in the Southern Netherlands* (Amsterdam Archaeological Studies 4), 63-86.
- Roymans, N. & H. Fokkens 1991: Een overzicht van veertig jaar nederzettingsonderzoek in de Lage Landen, in: Fokkens, H. & N. Roymans (red.) 1991: *Nederzettingen uit de Bronstijd en de vroege ijzertijd in de lage landen*, Amersfoort (Nederlandse Archeologische Rapporten 13).
- Roymans, N. & F. Gerritsen 2002: Landschap, ecologie en mentalités. Het Maas-Demer-Scheldegebied in een lange-termijn perspectief, in: H. Fokkens & R. Jansen (red.), *2000 jaar bewoningsdynamiek. Brons- en ijzertijdbevolking in het Maas- Demer-Scheldegebied*, Leiden, 371-406.
- Roymans, N. & H. Hiddink 1991: Nederzettingssporen uit de bronstijd en de vroege ijzertijd op de Kraanvensche Heide te Loon op Zand, in: H. Fokkens & N. Roymans (red.), *Nederzettingen uit de Bronstijd en de vroege ijzertijd in de lage landen*, Amersfoort (Nederlandse Archeologische Rapporten 13), 111-27.
- Roymans, N. & F. Kortlang 1993: Bewoningsgeschiedenis van een dekzandlandschap langs de Aa te Someren, in: N. Roymans & F. Theuws (red.), *Een en al zand. Twee jaar graven naar het Brabantse verleden*, 's-Hertogenbosch, 22-41.
- Roymans, N. & F. Kortlang 1999: Urnfield symbolism, ancestors and the land in the Lower Rhine region, in: F. Theuws & N. Roymans (eds.), *Land and Ancestors. Cultural dynamics in the Urnfield period and the Middle Ages in the southern Netherlands* (Amsterdam Archaeological Studies 4), 33-61.
- Roymans, N. & T. Van Rooyen 1993: *De Voorromeinse glazen armbandproductie in het Nederrijnse gebied en haar culturele betekenis*, Vormen uit vuur 3, 2.
- Roymans, N. & F. Theuws 1991 (eds.), *Images of the past. Studies on ancient societies in North-Western Europe*, Amsterdam (Studies in prae- en protohistorie 7).
- Roymans, N. & F. Theuws 1999: Long-term perspectives on land and people in the Meuse-Demer-Scheldt region (1100 BC-1500 AD). An introduction, in: F. Theuws & N. Roymans (eds.), *Land and Ancestors. Cultural dynamics in the Urnfield period and the Middle Ages in the southern Netherlands* (Amsterdam Archaeological Studies 4), 1-32.

- Roymans, N. & A. Tol 1993: Noodonderzoek van een dodenakker te Mierlo-Hout, in: N. Roymans & F. Theuws (red.), *Een en al zand. Twee jaar graven naar het Brabantse verleden*, 's-Hertogenbosch, 42-57.
- Roymans, N. & A. Tol 1996: *Opgravingen in Kampershoek en de Molenakker te Weert*, (Zuidnederlandse Archeologische Rapporten 4) Amsterdam.
- Rumst, 1991: *In het spoor van haar verleden. Eerste resultaten van 3 jaar archeologisch bodemonderzoek te Rumst-Molenveld*, Mechelen.
- Russel-Robinson, H., 1975: *The Armour of Imperial Rome*, London.
- Sanden, W.A.B. van der, 1981: The Urnfield and the Late Bronze Age Settlement Traces on the 'Haagakkers' at St.-Oedenrode, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 31, 307-28.
- Sanden, W.A.B. van der, 1987: Oss-Ussen: De materiële cultuur, in: Sanden, W.A.B. van der & P.W. van den Broeke, *Getekend zand. Tien jaar archeologisch onderzoek in Oss-Ussen, Waalre*
- Schabbink, M., 1999: In geen velden of wegen. Een verdwenen middeleeuws gehucht in Someren, *Brabants Heem* 51, nr. 4, 129-39.
- Schatorjè, J.M.W.C., 1982: Bijzonder aardewerk uit een Romeinse kelder te Schandelo, in: A.J. Geurts (red.), *Verwoord verleden. Opstellen over het Noordlimburgse Maasdal en aangrenzend Duits gebied*, Lomm (Cahiers van de Historische Werkgroep Arcen-Lomm-Velden 5), 92-104.
- Schatorjè, J.M.W.C., 1984: *Scherven uit Schandelo. Op zoek naar Romeinse villae in het Maasdal*, Lomm/Horst (Cahiers van de Historische Werkgroep Arcen-Lomm-Velden 9).
- Schatorjè, J.M.W.C., 1985: Ontstaan, bloei en ondergang van de Romeinse villae in het Maasdal, *Archeologie in Limburg* 25, 86-88.
- Schauerte, G., 1987: Der römische Töpfereibezirk am Rudolfplatz in Köln, *Kölner Jahrbuch für Vor- und Frühgeschichte* 20, 23-82.
- Schelvis, J., 1999: *Verslag van het waarderingsonderzoek aan resten van ongewervelden uit zes monsters van de opgravingen Moskes en Huifakker in Breda*, Wirdum (Scarab-rapport 65).
- Schiffer, M.B., 1976: *Behavioral Archaeology*, New York.
- Schinkel, K., 1994: Zwervende Erven. Bewoningssporen in Oss-Ussen uit Bronstijd, IJzertijd en Romeinse tijd. Opgravingen 1976-1986, dissertatie Universiteit Leiden.
- Schinkel, K., 1998: Unsettled settlement, occupation remains from the Bronze Age and the Iron Age at Oss-Ussen. The 1976-1986 excavations, *Analecta Praehistorica Leidensia* 30, Leiden, 5-306.
- Scholte Lubberink, H.B.G., 1995: *Heilaar-Steenakker (Gemeente Breda): Steenakker, Westerpark en de Westtangent. Een archeologische inventarisatie, kartering en waardering*, Amsterdam (RAAP-Rapport 103).
- Schön, V., 1995: *Die Mühlsteine von Haitabu und Schleswig: Ein Beitrag zur Entwicklungsgeschichte des mittelalterlichen Mühlwesens in Nordwesteuropa*, z.p. (Berichte über die Ausgrabungen in Haithabu 31).
- Schönberger, H. & H.-G. Simon 1966: *Die mittelkaiserzeitliche Terra sigillata von Neuss, Novaesium II*, Berlin.
- Schönberger, H. & H.-G. Simon 1983: *Die Kastelle in Altenstadt*, Berlin (Limesforschungen 22).
- Schoneveld, J. & P. Kranendonk (red.), 2002: *Archeologie in de Betuwe-route. Drie erven uit de Midden-Bronstijd bij Lienden*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 89).
- Schulten, C.M. & J.W.M. Schulten 1969: *Het leger in de 17^e eeuw*, Bussum.
- Sier, M.M., & C.W. Koot 2001: *Kesteren-De Woerd. Bewoningssporen uit de IJzertijd en de Romeinse tijd*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 82).
- Simon, H.-G., 1976: Die Funde aus den frühkaiserzeitlichen Lagern Rödgen, Friedberg und Bad Nauheim, in: H. Schönberger & H.-G. Simon, *Das augusteische Römerlager Rödgen*, Berlin (Limesforschungen 15), 51-264.

- Slofstra, J., 1987: Een Nederzetting uit de Romeinse tijd bij Hoogeloon, in: W.C.M. van Nuenen e.a. (red.), *Drie dorpen en een gemeente. Een bijdrage tot de Geschiedenis van Hoogeloon, Hapert en Casteren*, Hapert, 51-85.
- Slofstra, J., 1991: Changing settlements systems in the Meuse-Demer-Scheldt area during the Early Roman period, in: N. Roymans & F. Theuws (eds.), *Images of the past. Studies on ancient societies in North-Western Europe*, Amsterdam (Studies in praee- en protohistorie 7), 131-99.
- Slofstra, J., 1994: Recent developments in Dutch archaeology, *Archaeological Dialogues* vol.1, no. 1, 9-33.
- Slofstra, J., 1997: Een Nederzetting uit de Romeinse tijd bij Hoogeloon, in: W.C.M. van Nuenen e.a. (red.), *Drie dorpen en een gemeente. Een bijdrage tot de Geschiedenis van Hoogeloon, Hapert en Casteren*, Hapert, 51-85.
- Slofstra, J., M. Lammers & J. Aarts 1993: Inheemse boeren in de Romeinse wereld. Nederzettingsonderzoek bij Riethoven, in: N. Roymans & F. Theuws (red.), *Een en al zand. Twee jaar graven naar het Brabantse verleden*, 's-Hertogenbosch 58-72.
- Smeets, J., 1980: Een Romeins grafveld aan de Kennedysingel te Melick, *Roerstreek '80. Jaarboek Heemkundevereniging Roerstreek* 12, 129-151.
- Smeets, J., 1982: Een Romeins grafveld nabij Tonnedenhof te Melick, *Roerstreek '82. Jaarboek Heemkundevereniging Roerstreek* 14, 121-62.
- Spek, Th., 1999: *Bodemgesteldheid van de Steenakker bij Breda. Verslag van een kortlopend veldbodembkundig onderzoek ten behoeve van de archeologie*, Wageningen (rapport Alterra).
- Stoepker, H., 1997: *De weg terug. Archeologische ontdekkingen langs de A73 bij Venray*, Abcoude/Amersfoort.
- Stoepker, H., 2000: *Venray-Hoogriebeek en Venray-Loobeek. Nederzettingen uit de prehistorie, Romeinse tijd en late Middeleeuwen*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 46).
- Stuart, P., 1977 (2de ed.): *Gewoon aardewerk uit de Romeinse legerplaats en de bijbehorende grafvelden te Nijmegen* (Beschrijving van de verzamelingen in het Rijksmuseum G.M. Kam te Nijmegen VI).
- Stuart, P., 1986: *Provincie van een imperium. Romeinse oudheden uit Nederland in het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden*, Leiden.
- Stuart, P. & M.E.Th. de Groot 1987: *Langs de weg. De Romeinse weg van Boulogne-sur-Mer naar Keulen*, Heerlen/Maastricht.
- Symonds, R.P., 1992: *Rhenish wares. Fine dark coloured pottery from Gaul and Germany*, Oxford (Oxford University Committee for Archaeology Monograph 23).
- Taayke, E., 2002: Handmade pottery of a Roman Period Settlement at Wijk bij Duurstede-De Horden, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 45, 189-218.
- Taayke, E., 2003: Wir nennen sie Franken und sie lebten nördlich des Rheins, in: E. Taayke a.o. (eds.), *Essays on the Early Franks*, Groningen (Groningen Archaeological Studies 1), 1-23.
- Taayke, E., in druk: *Uslarien? Rijn-Wèzer-Germaans aardewerk op Nederlandse bodem*, Amersfoort (Nederlandse Archeologische Rapporten).
- Taayke, E., in voorb.: *Drie Frankische nederzettingen nabij de Rijn (Ede-Veldhuizen, Ede-Op den Berg en Wèhl)*.
- Taayke, E. & E. Knol, 1992: Het vroeg-middeleeuwse aardewerk van Tritsum, gem. Franekeradeel (Fr.), *Paleo-aktueel* 3, 84-8.
- Therkorn, L.L., 1987: The structures, mechanics, and the aspects of inhabitent behaviour. Assendelver Polders., in: R.W. Brandt, W. Groenman-van Waateringen & S.E. van der Leeuw (red.), *Assendelver Polder Papers* 1, *Cingula* 10, Amsterdam, 177-224.
- Theunissen, L., 1998: Oss-Kennedy-baan, in W.J.H. Verwers & P. Kleij (red.), *Archeologische kroniek van Noord-Brabant 1994-1996*, Amersfoort, 25-27.
- Theunissen, L., 1999: *Midden-bronstijdsamenlevingen in het zuiden van de Lage Landen. Een evaluatie van het begrip "Hilversum-cultuur"* (dissertatie Univ. Leiden).

- Theuws, F., 1988: *De archeologie van de Periferie. Studies naar de ontwikkeling van bewoning en samenleving in het Maas-Demer-Schelde gebied in de Vroege Middeleeuwen* (dissertatie Universiteit van Amsterdam).
- Theuws, F., 1989: Middeleeuwse parochiecentra in de Kempen 1000-1350, in: A.A.A. Verhoeven & F. Theuws (red.), *Het Kempenproject 3. De Middeleeuwen centraal*, Waalre, 97-216.
- Theuws, F., 1990: Het Laat-Middeleeuwse cultuurlandschap, in: J. Bazelmans & F. Theuws (red.), *Tussen zes gehuchten. De laat-Romeinse en Middeleeuwse bewoning van Geldrop-'t Zand*, Amsterdam, 52-58.
- Theuws, F., 1991: Landed property and manorial organisation in Northern Austrasia: some considerations and a case study, in: N. Roymans & F. Theuws (eds.), *Images of the Past. Studies on ancient societies in Northwestern Europe*, Amsterdam (Studies in Prae- en Protohistorie 7), 299-407.
- Theuws, F., 1993: Heren en boeren in Vroeg-Middeleeuws Geldrop, in: N. Roymans & F. Theuws (red.), *Een en al zand. Twee jaar graven naar het Brabantse verleden*, 's-Hertogenbosch, 84-100.
- Theuws, F., 1996: Haus, Hof und Siedlung im nördlichen Frankenreich (6.-8. Jahrhundert), in: A. Wiczorek u.a. (Hrsg.) *Die Franken, Wegbereiter Europas. Vor 1500 Jahren: König Chlodwig und seine Erben*, Mainz, 754-768.
- Theuws, F., 1999: The archaeology and history of the curia of the abbey of Saint Trond at Hulsel (c. AD 700-1300), in: F. Theuws & N. Roymans (eds.), *Land and Ancestors. Cultural dynamics in the Urnfield period and the Middle Ages in the Southern Netherlands* (Amsterdam Archaeological Studies 4), 241-308.
- Theuws, F., A. Verhoeven & H.H. van Regteren Altena 1988: Medieval settlement at Dommelen. Parts I and II, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 38, 229-430.
- Tohen, H., 1967: *De Gallo-Romeinse nederzetting van Waasmunster-Pontrave*, Brussel (Oudheidkundige Repertoria. Reeks B. De verzamelingen III).
- Tohen, H., 1975: Het Land van Waas in de Romeinse tijd, in: J.-P. d'Hanens (red.), *XLIIIe Congres Sint-Niklaas-Waas 1974. Annalen-Annales*, 56-65.
- Tohen, H., 1978: *De Belgische Kustvlakte in de Romeinse tijd. Bijdrage tot de studie van de landelijke bewoningsgeschiedenis*, Brussel (Verhandelingen van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België, Klasse der Letteren XL, 88).
- Thuillier, F., 2001: L'Atelier céramique d'époque Gallo-Romaine de Dourges (Pas-de-Calais, France): Aperçu des structures et de la production, *Rei Cretariae Romanae Faكتورvm Acta* 37, 127-32.
- Tol, A., 1998: De bewoningsgeschiedenis van Molenakker. Nieuwe gegevens, in: N. Roymans, A. Tol & H. Hiddink (red.), *Opgravingen in Kampershoek en de Molenakker te Wêert*, Amsterdam (Zuidnederlandse Archeologische Rapporten 5), 1-6.
- Tol, A., 1999a: De bewoningsgeschiedenis van Kampershoek, in: N. Roymans, A. Tol & H. Hiddink (red.), *Opgravingen in Kampershoek en de Molenakker te Wêert*, Amsterdam (Zuidnederlandse Archeologische Rapporten 5), 7-36.
- Tol, A., 1999b: Urnfield and settlement traces from the Iron Age at Mierlo-Hout, in: F. Theuws & N. Roymans (eds.), *Land and Ancestors. Cultural dynamics in the Urnfield period and the Middle Ages in the Southern Netherlands* (Amsterdam Archaeological Studies 4), 87-132.
- Tol, A., 2000: Opgravingen in het Hoogveld te Sittard. Campagne 1998, in: A. Tol, N. Roymans, H. Hiddink & F. Kortlang (red.): *Twee urnenvelden in Limburg. Een verslag van opgravingen te Roermond en Sittard. 1997-1998*, Amsterdam (Zuidnederlandse Archeologische Rapporten 6).
- Tol, A., N. Roymans, H. Hiddink & F. Kortlang (red.) 2000: *Twee urnenvelden in Limburg. Een verslag van opgravingen te Roermond en Sittard. 1997-1998*, Amsterdam (Zuidnederlandse Archeologische Rapporten 6).
- Toxopeus, H., 1984: De historie van de Europese kruisbloemige en bietegewassen, *Bedrijfsontwikkeling* 15, 537-42.

- Trierum, M.C. van, 1992: Nederzettingen uit de IJzertijd en de Romeinse tijd op Voorne-Putten, IJsselmonde en in een deel van de Hoekse Waard, *Boorbalans* 2, 15-103.
- Trimpe-Burger, J.A., 1958: Prinsenbeek, *Nieuwsbulletin van de Koninklijke Nederlandse Oudheidkundige Bond* 11, 10, 182*.
- Trimpe-Burger, J.A., 1959: Prinsenbeek, *Nieuwsbulletin van de Koninklijke Nederlandse Oudheidkundige Bond* 12, 6, 99*.
- Tuffreau-Libre, M., 1992: *La céramique en Gaule Romaine*, Collections des Hesperides, Paris.
- Tuijn, W., 1998: Het geheim van de kurkurn, *Westerheem* 47, no. 5, 236-237.
- Tweddle, D., 1992: The Anglian Helmet from 16-22 Coppergate. *The Archaeology of York. The small finds*, vol. 17/8, London.
- Tyers, P., 1996: *Roman pottery in Britain*, London.
- Ufkes, A., 2001a: Midden-Bronstijdaardewerk uit Emmen (Dr.), *Paleo-aktueel* 12, 73-76.
- Ufkes, A., 2001b: Aardewerk, in J. Schoneveld & E.F. Gehasse (red.), *Boog-C Noord, een vindplaats bij Meteren op de overgang van Neolithicum naar Bronstijd*, RAM 84, 33-57.
- Ufkes, A., & S.B.C. Bloo 2002: Aardewerk, in B.H.F.M. Meijlink & P. Kranendonk (red.), *Boeren, erven, graven. De boerengemeenschap van De Bogen bij Meteren (2450-1250 v.Chr.)*, RAM 87, 317-426.
- Unverzagt, W., 1916/1968: *Die Keramik des Kastells Alzey*, Frankfurt am Main/Bonn (Materialien zur römisch-germanischen Keramik 2).
- Uslar, R. von, 1938: *Westgermanische Bodenfunde des ersten bis dritten Jahrhunderts nach Christus aus Mittel- und Westdeutschland*, Berlin (Germanische Denkmäler der Frühzeit, 3).
- Vandenbergh, J., L. Krook & L. van der Valk 1986: On the provenance of the Early-Pleistocene fluvial system in the southern Netherlands, *Geologie en Mijnbouw* 65, 3-12.
- Vandenborn, O., 1965: Gallo-Romeinse vondsten te Antwerpen, *Helinium V*, 252-81.
- Vanderhoeven, A., 1985: *Syllabus terra sigillata*, Tongeren/Amsterdam.
- Vanderhoeven, A., 1989: *Stempels op wrijfschalen in Romeins Nederland en België*, Tongeren/Amsterdam, (niet gepubliceerde doctoraalscriptie IPP, Universiteit van Amsterdam).
- Vanderhoeven, M., 1971: Technologische aspecten van het Gallo Romeins aardewerk, in: *Annales du Congrès de Liège 1968, 6-12 septembre, Tome II*, Liège, 711-14.
- Vanderhoeven, M., 1975: *De terra sigillata te Tongeren 4. Analytische inventaris van de stempels in openbaar en privaat bezit*, Tongeren (Publikaties van het Provinciaal Gallo-Romeins Museum te Tongeren 21).
- Vanderhoeven, M., 1977: De terra sigillata van Grobbendonk. Opgravingen 1971-1973, *Archaeologia Belgica* 199, Brussel.
- Vanvinckenroye, W., 1963: *Gallo-Romeinse grafvondsten uit Tongeren*, Tongeren (Publikaties van het Provinciaal Gallo-Romeins Museum te Tongeren 6).
- Vanvinckenroye, W., 1967: *Gallo-Romeins aardewerk van Tongeren*, Tongeren (Publikaties van het Provinciaal Gallo-Romeins Museum te Tongeren 7).
- Vanvinckenroye, W., 1969: Sporen van Romeinse pottenbakkerij te Tongeren, *Limburg* 48, 40-41.
- Vanvinckenroye, W., 1984: *De Romeinse Zuidwest-begraafplaats van Tongeren, (Opgravingen 1972-1981)*, Tongeren (Publikaties van het Provinciaal Gallo-Romeins Museum te Tongeren 29).
- Vanvinckenroye, W., 1991: *Gallo-Romeins aardewerk van Tongeren*, Tongeren (Publikaties van het Provinciaal Gallo-Romeins Museum 44).
- Vasbinder, A.C. & H. Fokkens 1987: Een bronstijd-huis uit Oss-Ussen, in: W.A.B. van der Sanden & P.W. van den Broeke, *Getekend Zand. Tien jaar archeologisch onderzoek in Oss-Ussen*, Waalre.

- Venhuis, S., 2000: Het slibaardewerk van de Leidse pottenbakkerij, *Westerheem* 49, nr. 5, 209-15.
- Venner, J., 2000, *Geschiedenis van Limburg, deel I*, Maastricht.
- Vera, H., 2002: Potstallen en esdekken: Een kritisch onderzoek naar het Brabantse landschap, *Brabants Heem* 54, nr.2, 55-66.
- Verbeeck, H., & F. Lauwers, 1987: De Gallo-Romeinse nederzetting te Kontich, *Archeologica Belgica* 3, 139-144.
- Verbeeck, H., F. Lauwers & G. de Boe 1986: De Gallo-Romeinse nederzetting te Kontich, *Archeologica Belgica* 2, 59-64.
- Verhagen, J., 1984: *Prehistorie en vroegste geschiedenis van West Brabant*, Waalre.
- Verhart, L.B.M., 2000: *Times fade away. The neolithization of the southern Netherlands in an anthropological and geographical perspective* (dissertatie Univ. Leiden).
- Verhoeven, A.A.A., 1996: *Handgemaakt aardewerk in Nederland (8ste-13de eeuw)*. *Enkele studies over middeleeuwse kogelpotten*, (dissertatie Universiteit van Amsterdam) Amsterdam.
- Verhoeven, A.A.A., 1998: *Middeleeuws gebruiksaardewerk in Nederland, 8ste - 13de eeuw* (Amsterdam Archaeological Studies 2).
- Verhoeven, A.A.A., 1990: Ceramics and economics in the Low Countries AD 1000-1300, in: J.C. Besteman, J.M. Bos & H.A. Heidinga (eds.), *Medieval Archaeology in the Netherlands*, Assen/Maastricht, 265-81.
- Verhoeven, A.A.A., 2000: *Aanvullend archeologisch onderzoek op het Hoogveld-oost te Horst (L.)*, Bunschoten (ADC-rapport 21).
- Verhoeven, A.A.A. & E. Vreenegoor 1991: Middeleeuwse nederzettingen op de zandgronden in Noord-Brabant, in: A.-J. Bijsterveld, B. van der Dennen & A. van der Veen (red.), *Middeleeuwen in beweging. Bewoning en samenleving in het middeleeuwse Noord-Brabant*, 's-Hertogenbosch, 59-76.
- Verlinde, A.D., R. van Beek, H. Clevis & J.P. van der Vin 1988: *Archeologische kroniek van Overijssel over 1987*, z.p.
- Verlinde, A.D., 1991: Huizen uit de bronstijd en de vroege ijzertijd te Colmschate, in: H. Fokkens & N. Roymans (red.), *Nederzettingen uit de Bronstijd en de vroege ijzertijd in de lage landen*, *Nederlandse Archeologische Rapporten* 13, 31-40.
- Vermeulen, F., 1992: *Tussen Leie en Schelde. Archeologische inventarisatie en studie van de Romeinse bewoning in het zuiden van de Vlaamse Zandstreek*, Gent, (Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone Reeks 1).
- Vermeulen, W., 1932: *Een Romeinsch grafveld op den Hunnerberg te Nijmegen (uit den tijd van Tiberius-Nero)*, Amsterdam.
- Verwers, G.J., 1966: Non-circular monuments in the southern Dutch urnfields, *Analecta Praehistorica Leidensia* 2, Leiden, 49-57.
- Verwers, G.J., 1972: Das Kamps Veld in Haps in Neolithikum, Bronzezeit und Eisenzeit, *Analecta Praehistorica Leidensia* 5, Leiden.
- Verwers, W.J.H., 1987: North Brabant in roman and early Medieval Times, IV: The Merovingian Cemeteries, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 37, 173-224.
- Verwers, W.J.H., 1991, Bewoningssporen uit de vroege ijzertijd aan de Kloosterstraat te Den Dungen, in: H. Fokkens & N. Roymans (red.), *Nederzettingen uit de Bronstijd en de vroege ijzertijd in de lage landen*, Amersfoort (Nederlandse Archeologische Rapporten 13), 163-70.
- Verwers, W.J.H., 1998: *North Brabant in Roman and Early Medieval Times*, Amsterdam (dissertatie Vrije Universiteit).
- Verwers, W.J.H. & P. Kleij (red.), 1998: *Archeologische kroniek van Noord-Brabant 1994-1996*, Amersfoort.
- Verwers, W.J.H. & L.I. Kooistra 1990: Native House plans from the Roman Period in Boxtel and Oosterhout, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 40, 251-84.
- Vroon, H., 2000: *Bodemgesteldheid van het noordwestelijk deel van de Steenakker-Noord bij Breda. Verslag van een kortlopend aanvullend veldbodemonderzoek voor de archeologie*, Wageningen (rapport Alterra).

- Vos, W.K., 2002: *De inheemse huisplattegronden van De Horden te Wijk bij Duurstede*, Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 96).
- Vossen, I.M.J., 1997: Riethoven-Heesmortel: een inheems-Romeinse nederzetting in de Brabantse Kempen, Amsterdam (niet gepubliceerde doctoraalscriptie Vrije Universiteit).
- Waasdorp, J.A., 1999: *Van Romeinse soldaten en Cananefaten. Gebruiksvoorwerpen van de Scheveningseweg*, Den Haag (VOM-reeks nr. 2).
- Walke, N., 1965: *Das römische Donau-Kastell Straubing-Sorviodurum*, Berlin.
- Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra 1985: Nederlandse oecologische flora. Wilde planten en hun relaties 1, Rijswijk.
- Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra 1987: Nederlandse oecologische flora. Wilde planten en hun relaties 2, Rijswijk.
- Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra 1988: Nederlandse oecologische flora. Wilde planten en hun relaties 3, Rijswijk.
- Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra 1994: Nederlandse oecologische flora. Wilde planten en hun relaties 5, Rijswijk.
- Werff, J.H. van der, 1984: Roman amphoras at Nijmegen - a preliminary report, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 34, 347-387.
- Werff, J.H. van der, 1989: Sekundäre Graffiti auf römischen Amphoren, *Archäologisches Korrespondenzblatt* 19, 361-376.
- Werff, J.H., H. Thoen & R. van Dierendonck 1997: Amphora production in the Lower Scheldt Valley (Belgium)? The Valkenburg–Marktveldt Evidence, *Rei Cretariae Romanae Fautorum Acta* 35, 63-71.
- Wesselingh, D.A., 2000: Native Neighbours. Local settlement system and social structure in the Roman period at Oss (the Netherlands), *Analecta Praehistorica Leidensia* 32, Leiden.
- Westhoff, V. & A.J. den Held 1969: Plantengemeenschappen in Nederland, Zutphen.
- White, K.D., 1967: Gallo-Roman Harvesting Machines, *Latomus* 26, nr. 3, 634-47.
- Willems, W.J.H., 1977: A Roman kiln at Halder, gemeente St. Michielsgestel N.B., in: B.L. van Beek, R.W. Brandt & W. Groenman-van Waateringe, *Ex Horreo*, Amsterdam (Cingula 4), 114-29.
- Willems, W.J.H., 1983: Archeologische Kroniek van Limburg over de jaren 1980-1982, *Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg* 119, 197-291.
- Willems, W.J.H., 1984: Romans and Batavians, *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek* 34, 42-341.
- Willems, W.J.H., 1986: *Romans and Batavians: a regional study in the Dutch eastern river area*.
- Willems, W.J.H. & L.I. Kooistra 1988: *De Romeinse villa te Voerendaal: opgravingen 1987*, Amersfoort.
- Zagwijn, W., 1993: Palaeobotanisch onderzoek van ontsluiting Riolsleuf Breda (Viscosewijk), Haarlem (Rapport 1219 Palaeobotanisch Laboratorium RGD).
- Zeiler, F. D., 1997: Handzame handel. Gelderse bodemvondsten en hun verhaal, Oldenzaal.
- Zimmermann, W.H., 1992: Die Siedlungen des 1. bis 6. Jahrhunderts nach Christus von Flögeln-Eekhöltjen, Niedersachsen: Die Bauformen und ihre Functionen, Hildesheim (Probleme der Küstenforschungen im Südlichen Nordseegebiet 19), 247-261.

_____